Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXV, SERIA II NR. 6169 | 6 PAGINI — 30 BANI | MIERCURI 19 MARTIE 1969

ÎNAPOIEREA ÎN CAPITALĂ A DELEGAȚIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA DE LA CONSFĂTUIREA COMITETULUI POLITIC CONSULTATIV AL STATELOR PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARȘOVIA

Marți dimineața s-a înapoiat în Capitală, venind de la Budapesta, delegația Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, care a participat la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Din delegație au făcut parte tovarășii Ion Gheorghe Maurer, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Miniștri, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, și general-colonel Ion Ioniță, ministrul forțelor armate.

La sosire, la aeroportul Băneasa, delegația a fost întîmpinată de tovarășii Gheorghe Apostol, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, de membri și membri supleanți ai Comitetului Executiv, secretari ai C.C. al P.C.R., vicepreședinți ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și organizațiilor obștești, generali.

Erau prezenți Jozsef Vince, ambasadorul R. P. Ungare la București, și membri ai ambasadei.

Un grup de pionieri au oferit flori membrilor delegației.

Un mare număr de cetățeni ai Capitalei, veniți la aeroport, au întîmpinat cu multă căldură pe conducătorii de partid și de stat, la înapoierea în patrie.

La plecarea din Budapesta, delegația Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost salutată de Janos Kadar, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, Jenö Fock, președintele guvernului revoluționar muncitoresc țărănesc ungar, Apro Antal, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.S.U., vicepreședinte al guvernului, Komocsin Zoltan, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.S.U., secretar al Comitetului Central, general-colonel Lajos Czinege, ministrul apărării naționale, Erdely Karoly, adjunct al ministrului afacerilor externe, și de alte persoane oficiale.

Au fost prezenți Dumitru Turcuș, ambasadorul României la Budapesta, și membri ai ambasadei.

Un grup de pionieri au oferit membrilor delegației buchete de flori.

(Agerpres)

★

De la bordul avionului cu care se înapoiau spre patrie, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ion Gheorghe Maurer au trimis tovarășilor Janos Kadar, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, Pal Losonczi, președintele Consiliului Prezidențial al R.P. Ungare și Jenö Fock, președintele Guvernului Revoluționar Muncitoresc-Țărănesc Ungar, următoarea telegramă:

Părăsind teritoriul Republicii Populare Ungare prietene, vă adresăm încă o dată calde mulțumiri pentru ospitalitatea de care ne-am bucurat în timpul ședерii în țara dumneavoastră.

Folosim acest prilej pentru a vă transmite dumneavoastră, și prin dumneavoastră tuturor oamenilor muncii din R.P. Ungară, urarea tovărășească de a obține noi succese în construcția socialistă, în făurirea bunăstării întregului popor.

★

tineri pe șantierele țării

REZONANȚE

IN MUNȚII LOTRULUI (I)

Împietrită de milenii în granitul munților, liniștea acestor locuri dintre Olt și Jiu a fost tulburată. Exploziile zguduie necontenit străfundurile pămîntului, Minerii, calmi și tăcuți, retrași în adăposturi, măsoară în gînd, după intensitatea zgomotului, efectul de rupere a împușcăturilor, apoi se opintesc din nou cu umerii în temelia munților și munții se mută cu încă cîțiva metri spre vetrele lor viitoare. Vor avea loc o sută de mii de explozii care vor disloca patru milioane metri cubi de rocă. Din roca aceasta se va înălța un munte de 122 de metri, primul baraj ridicat din anrocamente — care va stăvili 340 milioane metri cubi de apă. Apa se va revărsa într-o cascadă uriașă de 815 metri — cea mai mare cădere de apă din țara noastră, punînd în mișcare turbinele uzinei hidroelectrice a cărei putere va fi de 500 megawați. Se vor săpa 170 mii de metri de galerii — monumentale magistrale subterane, prin care marele lac de acumulare va absorbi apele a 94 de rîuri și pîraie. Exploziile din Munții Lotrului sînt ecourile prelungite și amplificate în spațiu și timp a celor din munții Bicazului și Argeșului și din ele se va naște, ca dintr-o înlănțuire de fulgere, hidrocentrala „Lotru", cel de al treilea vîrf al triunghiului luminii, între laturile căruia strălucesc Carpații și țara întreagă.

Poarta spre marile șantiere se deschide la gurile Lotrului unde apele se varsă tumultuoase în Olt. Pe aici au intrat primii constructori, pe aici pătrund fără întrerupere, cei care vin să le îngroașe rîndurile. Înainte de a avansa pe defileul strîns în chingile munților, oamenii se opresc la biroul de angajări. Îi îndrumă aici, anunțul cu litere de-o șchioapă, înfipt în bifurcația șoselei, care precizează: „Biroul este deschis zi și noapte, la orice oră". Este prima chemare, primul îndemn spre munca de constructor. Șeful biroului, Ion Oțelea, este un veteran al șantierelor, un om fără odihnă, care aleargă într-adevăr zi și noapte pentru a-i primi pe cei sosiți să se angajeze, pentru a le face formele, a-i caza pînă la plecarea pe șantier, a-i expedia la punctele de lucru. Mii de oameni au trecut prin mîinile sale. Mulți au dat bir cu fugiții, n-au rezistat greutăților vieții de șantier, s-au speriat la prima lovitură de tîrnăcop, la prima explozie a dinamitei. Au rămas însă cei mai vrednici, cei mai hotărîți, cei mai cutezători.

Șantierul hidrocentralei se întinde pe o suprafață de 2 400 kilometri pătrați, între vîrfurile Purul, Frătoșeanu, Sărăcinul, Goata de Jos și Hanesul lui Butuc. Cei peste 4 000 de constructori sînt dispersați în 30 de puncte de lucru, atacînd lucrările din toate părțile deodată, ca într-o bătălie decisivă. Majoritatea dintre ei au băut mai întîi apă din Bistrița, apoi din Argeș, au trăit emoțiile finale ale muncii lor pe acele șantiere, apoi au venit aici. Proaspăt inginer, Gheorghe Cocoș își începuse cariera la Bicaz ca inginer de schimb, la 24 de ani. După terminarea Bicazului s-a mutat cu întreg colectivul pe Argeș, unde devenise șef de șantier, apoi în 1966, aici pe Lotru. Are 38 de ani și este directorul general al șantierului.

— Colectivul nostru devenise atît de unitar — povestește el, atît de închegat, oamenii se familiarizaseră și se împrieteniseră atît de mult între ei, încît nu s-au mai putut despărți, au trecut de pe un șantier pe altul pînă aici pe Lotru, ca un regiment disci-

ROMULUS LAL

(Continuare în pag. a III-a)

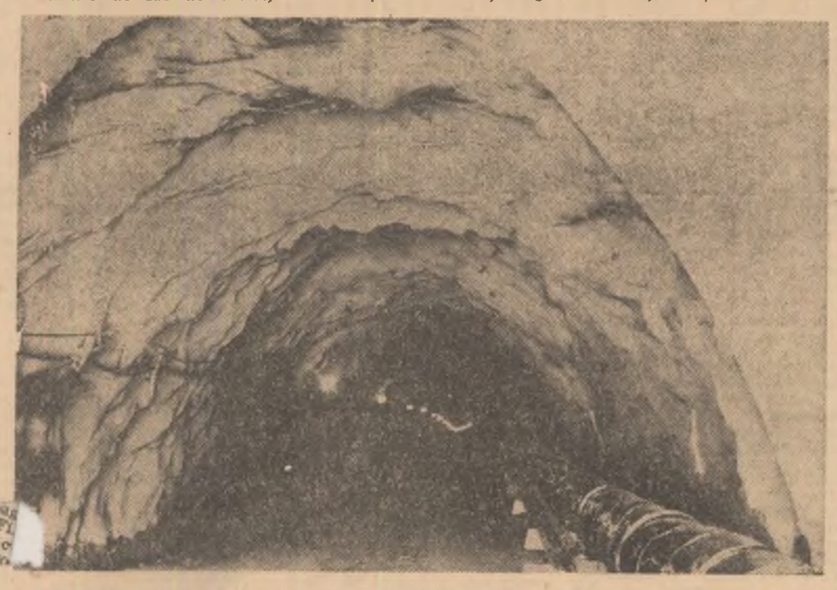

Galeria de fugă debușare de la Mălaia a hidrocentralei de pe Lotru

ÎN JUDEȚUL VASLUI:

ZĂPADA MAI PERSISTĂ IN BĂTĂTURĂ, DAR NU VA RĂMINE O VEȘNICIE...

Dacă cu o săptămînă în urmă iarna avea tot ce-i trebuia pentru a fi la ea acasă încă o lună de zile pe meleagurile județului Vaslui, dezghețul rapid din ultimele zile a adus în actualitate campania agricolă de primăvară. În multe cooperative agricole, timpul scurt care a mai rămas pînă la declanșarea în cîmp a lucrărilor este folosit eficient. Atelierele de fierărie cunosc o febrilă activitate: se repară ultimele pluguri și grape, sînt revizuite căruțe și care, se verifică cu atenție inventarul agricol. Pe primul plan se situează asigurarea necesarului de sămînță.

Constatările unui raid întreprins zilele trecute prin cîteva unități pledează pentru necesitatea unor măsuri mai hotărîte în acest sens. La *Cosmești*, unde necesarul de sămînță a fost asigurat în bună parte, președintele făcea observația că aceasta s-a realizat cu mare greutate. *„Mult timp, din baza de recepție au lipsit sămînța de floarea-soarelui, mazăre și în"*. Tocmai pentru culturile din urgența întîi care, peste două-trei zile, trebuie să intre în tuburile semănătorilor. De altfel, bazele și Agrosemul nu au asigurat cantitățile de semințe necesare, mai ales pentru culturile legumicole. Unii, în schimb, nici nu sînt îngrijorați. La *Pușești*, se asigurase doar 14 tone de porumb și 4 000 kg sămînță de in. Nu se asigurase încă — și nu se făcea nici un efort în acest sens — pentru procurarea seminței de mazăre și ovăz; mai trebuiau cel puțin 2 400 kg sămînță de in. În alte unități, ca *Hîrșova*, pentru cantități însemnate de sămînță, de la laboratorul de analize au sosit buletine negre.

O mobilizare mai mare de forțe se impune pentru executarea, în aceste zile, a lucrărilor din grădină și livadă. La *Cetățuia*, *Lălești*, și *Puieți*, de exemplu, nici ramele pentru răsaduri nu fuseseră reparate, pregătite. (La Puiești se pregătiseră rame doar pentru 100 m. pătrați, în loc de 300 m. planificați). Pe județ, din 30 000 metri pătrați construcții noi de răsadnițe planificate, se realizaseră doar 22 813 metri pă-

A. GHEORGHE

(Continuare în pag. a III-a)

Unde au dispărut meseriile de artă

Interviu cu ILIE SURUGIU,
directorul Combinatului fondului plastic

— Putem vorbi astăzi de meserii „bătrîne", de meserii pe cale de dispariție?

— *Teoretic nu. Vechile meserii s-au revitalizat, s-au adaptat cu suplețe la cerințele vieții contemporane, s-au diversificat infinit. Evident, alături de altele, complet noi. Practic însă... asistăm la agonia cîtorva meserii, mai ales a așa-zișelor „meserii de artă", și o spun, nu cu regretul pe care-l încerci în fața unor dispariții obiective, a unor realități care se pregătesc să îmbrățișeze inevitabil un destin „muzeistic", ci cu regretul mult mai adînc față de dispariții nejustificate, a unor realități în esența lor perene.*

– Care credeți că sînt cauzele? Există vreo explicație, vreo justificare cît de cît „obiectivă"?

— *Cauzele sînt multiple și nu-mi propun să le analizez aici. Una dintre ele (dacă poate căpăta acest nume) este ignorarea acestei chestiuni, cu perseverență, aș spune, deși nu există, după opinia mea, nici un fel de justificare serioasă, obiectivă. Mai întîi, pentru că aceste meserii constituie o necesitate evidentă atît în lucrările noi de arhitectură, de sistematizare și decorare urbanistică, de decorație interioară cît și în lucrările de restaurare, la care își dau concursul cele mai diverse meserii de artă.*

— Ne puteți enumera cîteva meserii de artă periclitate?

— *Da. Și mă voi referi și la situația existentă în cadrul Combinatului fondului plastic, unde se practică o parte din aceste meserii. Una dintre ele este* turnătoria în bronz, *unde, pe lîngă un meșter mai vîrstnic, cu experiență, încerc să calific, „la locul de producție", cum se spune, cîțiva tineri,* turnătoria în gips *și* stucatura în gips, *sector în care lucrăm numai cu doi buni meseriași vîrstnici;* feroneria, *unde singurul „specialist" a fost pensionat de vîrstă și unde cei cîțiva muncitori care execută lucrări de acest gen sînt încă departe de a satisface chiar minime exigențe etc. Există meserii care au dispărut (în care nu avem muncitori specializați) ca* mobilierul fin *(stil), în general* prelucrarea fină, de artă a lemnului, vitraliul, ceaprazăria *etc. Chiar acolo unde încercăm să salvăm cîte ceva, prin calificarea la locul de muncă, nu o putem face, inevitabil, la exigențele meșteșugului propriu-zis, a necesităților actuale.*

— Întrezăriți, totuși, vreo posibilitate de revitalizare a meseriilor de artă?

— *Cred că există una singură și cea mai fericită: Reînființarea* școlii de arte și meserii, *de veche tradiție la noi, a acelei școli în care au predat artiști ca V. Hegel, pe băncile căreia și-au început*

C. R. CONSTANTINESCU

(Continuare în pag. a V-a)

ÎN PAG. A V-A: **Aspecte de la ÎNTÎLNIREA ÎNTRE FOTBALIȘTI ȘI SIMPATIZANȚII ECHIPEI NAȚIONALE — O PREMIERĂ CU O MIE DE INTERPRETI**

7 STUDENȚI DE LA UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI ÎNTR-UN SCHIMB DE PĂRERI DESPRE:

RESPONSABILITATE ȘI ANGAJARE

PRINTRE MOȘTENIRILE DE CEA MAI ÎNALTĂ VALOARE ETICĂ PRIMITE DE TINARA GENERAȚIE DE ASTĂZI DE LA GENERAȚIILE CARE O PRECED, RESPONSABILITATEA OCUPĂ UN LOC DE PRIMĂ MĂRIME. NU EXISTĂ TĂRIM AL VIEȚII SOCIALE PE CARE ACEASTĂ COORDONATĂ ESENȚIALĂ A VIEȚII NOASTRE SĂ NU DEFINEASCĂ UN CREZ, O LINIE DE CONDUITĂ, UN PROGRAM IMPLICIT DE ACTIVITATE. UNIVERSITATEA NU PUTEA FACE EXCEPȚIE. DISCUȚIA ÎN JURUL MESEI ROTUNDE, REDATĂ ÎN RINDURILE DE MAI JOS — DISCUȚIE LA CARE AU LUAT PARTE CÎTIVA STUDENȚI DE LA DIVERSE FACULTĂȚI DIN CADRUL UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI — NU ȘI-A PROPUS DECÎT SĂ DESCHIDĂ UN UNGHI, CÎT MAI LARG, PENTRU O DEZBATERE CE SE ANUNȚĂ AMPLĂ: PROBLEME ACTUALE ALE PARTICIPĂRII TINERETULUI UNIVERSITAR LA MUNCA ȘI LUPTA SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI CONTEMPORANE.

(Continuare în pag. a IV-a)

OPINII

UN RAPORT DIALECTIC: ARTĂ — PUBLIC

GRIGORE ARBORE

S-a discutat și se discută încă extrem de mult asupra relației artă-public, asupra interacțiunii între fenomenul artistic și receptorul său.

De înțelegerea cu clarviziune a acestei relații depinde, într-o bună măsură rolul pe care îl acordăm fenomenului artistic, modul în care concepem finalitatea operei de artă. S-a repetat și se mai repetă încă de unii faptul că în procesul de elaborare al operei de artă, artistul trebuie să țină seama nu numai de cui se adresează, ci și de capacitatea de receptivitate a „consumatorului" de artă. Lăsînd la o parte indecizia termenului de *consumator*, de altfel, folosit tot mai rar, constatăm, de multe ori, în cazul unor asemenea discuții, existența nu rar, a confuziei noționale. Se confundă publicul, masa de oameni care vine în contact cu opera de artă, cu mediul social, atributele generale ale acestuia fiind transferate asupra unei singure componente a sa. E cunoscut, însă, faptul că nu se poate picta un tablou care să placă tuturor, după cum nu se poate recepta identic o operă de artă de către persoane cu o pregătire intelectuală sau artistică deosebită. Într-o discuție serioasă și lipsită de prejudecăți, care are ca obiect elucidarea raporturilor artă-public, trebuie să pornim de la premisa că fenomenul artistic se află el însuși în mișcare și că așa cum științele, să zicem, pot evolua într-un mod revoluționar, și arta, poate evolua în același sens. În epoca tehnicii cibernetice, încă neaplicată la scară mondială, ne putem pune problema dacă nu cumva profundele transformări din mediul social se repercutează asupra artei, îmbogățindu-i orizonturile într-o asemenea măsură, încît pentru perceperea ei omul trebuie să dispună de un mecanism de relații complexe.

Ieșind însă din sfera acestui exemplu și reamintin-

(Continuare în pag. a II-a)

actualitatea

VITRINA B. T. T.

INVITAȚII PE TRASEE TURISTICE

Continuăm, așa cum am promis cititorilor noștri, prezentarea excursiilor lansate de către B.T.T. La întocmirea lor s-au avut în vedere, pe lîngă criteriul geografic, funcția educativă a turismului. Un accent deosebit s-a pus pe mijlocirea cunoașterii mai temeinice, „pe viu" a unor obiective din domeniul istoriei și culturii românești din realizările anilor socialismului.

În ceea ce privește aspectul organizatoric al acțiunilor, se cuvin cîteva precizări : unele trasee (cele mai multe) sînt destinate tuturor categoriilor de tineri — elevi, studenți, salariați ; altele sînt prevăzute anume pentru o singură categorie (în special pentru elevi) asigurîndu-se astfel caracterul diversificat și diferențiat al acțiunilor (după vîrstă, profesie, grad de pregătire etc). O precizare în legătură cu prețul excursiilor : îl prezentăm (astăzi, ca și pentru excursiile ce vi le vom anunța în următoarele numere ale ziarului) numai pe cel specific elevilor și tinerilor salariați. Studenții — beneficiind de subvenții din fondurile U.A.S.R. — sînt invitați să treacă pe la comisiile de turism din centrele universitare respective, unde vor primi informații în legătură cu valoarea cotei părți a contribuției lor, ca și alte amănunte specifice.

EXCURSII TEMATICE

— Perioada : 25 iunie — 20 septembrie

1. Circuitul României (I) — 1650 km — 7 zile.

— Elevi, studenți, tineri salariați.

Traseul : București — Pitești, Craiova — Tr. Severin — Timișoara — Arad — Oradea — Cluj — Tg. Mureș — Sibiu — Brașov — București.

Transportul — cu autobuzul.

Puncte de plecare ; pentru elevi și salariați — toate centrele înscrise pe traseu ; pentru studenți — București, Timișoara, Cluj.

Preț : pentru elevi — 379 lei ; pentru salariați — 494 lei.

2. Circuitul României (II) — 1 700 km — 7 zile.

— Elevi, studenți, salariați.

Traseul : București — Ploiești — Brașov — Bacău — Piatra Neamț — Suceava — Gura Humorului — Vatra Dornei — Bistrița — Cluj — Alba Iulia — Sibiu — Rm. Vîlcea — Pitești — București.

Transportul — cu autobuzul.

Puncte de plecare ; pentru elevi și salariați — toate centrele înscrise pe traseu ; pentru studenți — București, Timișoara, Cluj.

Preț : pentru elevi — 387 lei ; pentru salariați — 503 lei.

3. Mînăstiri și case memoriale din nordul Moldovei și Bucovina (I) — 840 km — 5 zile.

— Elevi —

Traseul : Bacău — Piatra Neamț — Tg. Neamț — Suceava — Solca — Arbore — Rădăuți — Putna — Marginea — Vama — Gura Humorului — Fălticeni — Miroslăvești — Mircești — Roman — Bacău.

Transportul — cu autobuzul.

Punct de plecare : Bacău.

Se vizitează : mînăstirile Văratec, Agapia, Neamț, Zamca, Arbure, Solca, Putna, Sucevița, Moldovița, Humor, Voronet ; casele memoriale : C. Hogaș, Al. Vlahuță, M. Sadoveanu, I. Creangă, V. Alecsandri ; Muzeul Ciprian Porumbescu, cetatea Neamț și Cetatea de Scaun a Sucevei ; barajul și lacul de acumulare de la Bicaz.

Preț : 225 lei.

I. A.

MIC GHID COTIDIAN

● La galeriile Muzeului de artă al Republicii, se află deschisă în continuare, „Expoziția de desene napolitane" care cuprinde cele mai interesante lucrări dintre sec. XVII—XVIII, aparținînd unui mare număr de pictori și arhitecți napolitani. Accesul publicului — zilnic, între orele 11—18.

● Cooperația meșteșugărească exinde și diversifică gama de prestări servicii pentru populație. Astfel, în unitățile cooperativei Igiena din Titan, cartierul Floreasca se vor introduce aparate medicale de vibromasaj, în str. Bibescu Vodă, se va deschide un atelier de perucherie iar în str. Cristian Tell va fi amenajat un salon special de măști cosmetice.

● Direcția generală a marilor magazine, începînd din această săptămînă a extins perioada de funcționare, de la 9—21,00, a tuturor magazinelor tip Romarta : Eva, Adam, Magazinul copiilor, magazinele de pe Calea Victoriei și cele de pe bulevardul Republicii.

● Serviciul comercial al magazinului universal „București" comunică : „În magazinul nostru pot fi găsite începînd de astăzi pardesie de import (R.P.U.) cu prețuri variind între 450—500 lei, pantofi bărbătești „Dîmbovița" și „Banatul" Timișoara la 112 lei perechea, pături „Cuprama" realizate din fire sintetice tip lînă la 175 lei bucata, țesături fine de bumbac importate din Austria, pulovere P.N.A. în diferite culori — realizate după croiala lui 1969 lucrate la „Tricolana" București. Tot azi am primit un lot din noile radioreceptoare „Darclee 5" echipate cu picap, cărucioare pentru copii tip sport, la prețul de 255 lei bucata și o varietate bogată de fermoare metalice.

AZI în librării

Traian Florian : **„Machete geografice"**, E.T., lei 2,25.
Ben Corlaciu : **„Poezii"**, E.L., lei 15,50.
Marius Vulpe : **„Poezii"**, E. L., lei 5,25.
Grigore Sălceanu : **„Nopți pontice"**, E.L., lei 9,75
Victoria Dragu : **„Iliada, din nou"**, E. L., lei 3 (col. „Luceafărul").
Ilie Constantin : **„Fiara"**, E.T., lei 7 (colecția „Albatros").
Adrian Beldeanu : **„Corrida"**, E.T., lei 5,50.
Savin Bratu : **„Ion Creangă"** E. T., lei 16.
Ioan Grigorescu : **„Lupta cu somnul"**, E. T., lei 5,75.
Maria Alecu-Ungureanu : **„Viața sexuală și căsătoria"**, E.S., lei 2,75.

CE FACEM ÎN VACANȚĂ?

Primăvara — sperăm — va oferi o primă floare elevilor. E vacanța, care se apropie. După un trimestru scurt, în care eforturile au fost susținute, obositoare chiar, dacă mai adăugăm continua nestatornicie a vremii, elevii au nevoie de odihnă, aer și joc.

De la Comitetul U.T.C. al Municipiului București am fost informați asupra activităților de vacanță ale elevilor Capitalei. Spicuim cîteva :

Concursul cultural-artistic al elevilor din școlile profesionale și tehnice, început, prin faza pe școală, încă din trimestrul I, va cunoaște acum (23 martie) faza pe municipiu, cînd se vor desemna reprezentanții municipiului București pentru faza pe zonă.

Între 27 și 30 martie membrii cenaclurilor școlare din Timișoara vor fi oaspeții celor din București. Va fi un schimb de experiență foarte util, prilej de revederi și prietenii noi.

În cadrul „Caleidoscopului științific pentru tineret" — manifestare inițiată încă de la începutul anului școlar — se vor ține simpozioanele „Aventura omului în spațiul neptunian" și „Astronauții lumii și filatelia".

IMPORTANT PENTRU ELEVI

Tradiționalul carnaval al tuturor elevilor bucureșteni va fi organizat anul acesta de liceele de artă. Va fi dominat de fantezie, muzică și poezie.

Cum vacanța aceasta e într-un fel anticiparea celei mari, de vară, activitățile sportive și turistice cunosc o mare atenție.

Pe data de 23 martie, la bazinul Floreasca, va avea loc un concurs de înot, cu reprezentanți ai fiecărui sector, iar în ziua imediat următoare se vor întîlni, tot la Floreasca, reprezentativele școlare de handbal (băieți și fete) ale municipiilor București și Ploiești.

Timp de 7 zile (1—7 aprilie) la Stadionul Tineretului se vor desfășura meciuri în cadrul cupei primăverii la volei (băieți și fete).

În sfîrșit, 500 de elevi vor merge în două serii, în tabăra de la Pîrîul Rece. Bineînțeles, fiecare sector își are programul său aparte de activități, după cum program aparte, organizat, își are fiecare școală.

Ce mai rămîne ? Să vină cît mai repede vacanța !

F. BĂILEȘTEANU

Cadran ȘTIINȚIFIC

Oamenii de știință au izolat, din glandele maxilarului inferior al șoarecilor, o substanță care prezintă proprietatea de a stimula creșterea țesutului nervos. Numeroasele experiențe efectuate pe animale au arătat că această substanță stimulează celulele nervoase să producă așa-numitele neurite. Neuritele sînt un fel de „fibre" minuscule ale celulelor nervoase, cu ajutorul cărora se transmit mai departe informații și comenzi între celulele nervoase și mușchi sau organe senzoriale.

POT FI REGENERATE CELULELE NERVOASE ?

Pentru obținerea unei cantități de numai 0,003 gr din această prețioasă substanță, a fost necesar să se extragă glandele de la peste o mie de șoareci. Substanța a putut fi produsă într-o stare pură abia după reacții chimice complexe, care au durat peste 10 zile. Eforturile au fost, însă, justificate. În prezent, cercetătorii sînt de părere că datorită obținerii acestei substanțe există posibilitatea folosirii ei la regenerarea celulelor nervoase, bolnave sau lezate. Substanța prezintă o asemenea activitate biologică, încît își manifestă acțiunea regenerativă și într-o formă atît de diluată, la care prezența ei nu mai poate fi detectată cu mijloace proprii.

Martor Ocular

Nu, nu sînt participante la parada modei. Sînt prinse în teleobiectiv pe data de 12 martie orele 11,15 în fața magazinului „Apartamentul" de pe Rahova (lîngă vestita „Piața Unirii" și renumitul restaurant „Calul Bălan"). Cele două vor putea fi trecute în cartoteca Inspectoratului miliției în dreptul profesiei : „fără". În schimb ar putea apărea cea de „vînzător prin speculă a obiectelor de contrabandă". În sacoșă nu aveau decît „Ciungam, conașule, 3 lei lama", pastă și lac de provenință străină, țigări și alte obiecte. Ne miră însă cum au putut să treacă „neobservate" de lucătorii de miliție din zona respectivă

ȘT. GÂNESCU

• CRONICA • CRONICA • CRONICA •

TEATRALĂ

„IDIOTUL"

Dramatizare de André Barsacq, după romanul lui Dostoievski, la Teatrul Național „I. L. Caragiale"

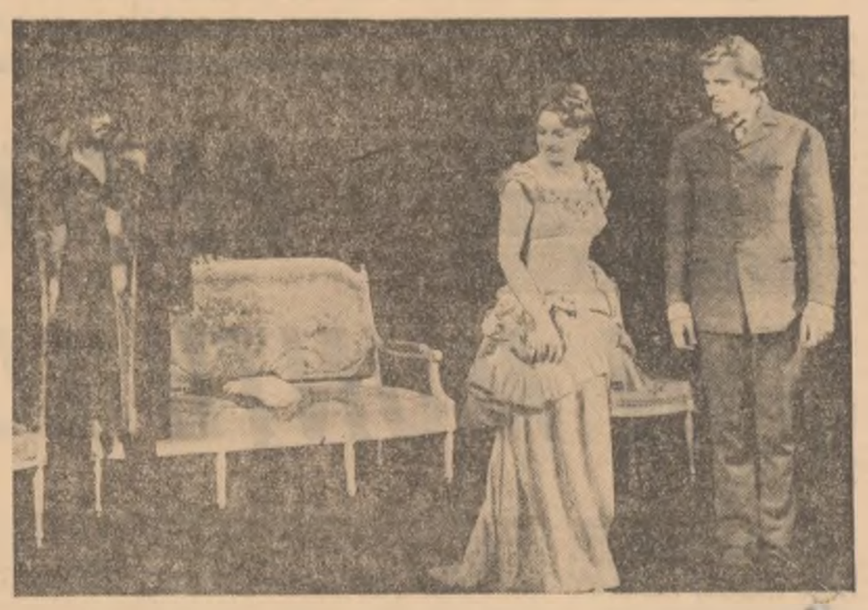

Impresionanta adîncime și precizie a operațiilor psihologice, complexitatea neobișnuită a construcțiilor, fantastica suită de portrete — toate aceste trăsături specifice prozei lui Dostoievski afirmă tonalitatea aparte a limbajului, intensitatea viziunii scriitorului rus. Dostoievski a fost incontestabil, un eveniment al secolului său, un sensibil psiholog, un filozof neliniștit și un mare artist.

Transpunerea scenică a romanelor sale comportă, mai mult decît la alt romancier, riscuri deosebite, situate între stufozitatea greoaie și schematism. Dramatizarea romanului **„Idiotul"** (a cărui construcție, mai ales în primele două părți, pare să aibă, paradoxal, o multitudine de asemănări cu o lucrare dramatică) presupune un foarte înalt prag al dificultăților ridicate în fața dramaturgului și, mai apoi, a regizorului și a actorilor.

Necesară și obligatorie este crearea unei anumite stări — intensă în roman — acea atmosferă halucinantă izvorîtă din învolburarea pasiunii și a urii, din înverșunarea contradictorie a sentimentelor și, îndeosebi, din caracterul enigmatic al comportării personajelor. La limita dintre fantastic și real, Dostoievski îmbracă realitatea în neverosimil, dînd impresia de coșmar, de haos convulsionat, în care adevărul este resimțit cu acuitate tragică. Într-o societate a tranzacțiilor a compromisului, idealurile capătă chipuri grotești, puritatea sufletului poate ucide, iar dragostea devine criminală. **„Idiotul"** e tragedia însingurării, a solitudinii iremediabile la care e condamnat un **„om admirabil din toate punctele de vedere"**. Prințul Mișkin, întruchipare a frumuseții spirituale, fascinant prin inteligență, prin capacitatea de a-și înțelege semenii, cărora le întinde mîinile, încărcat de milă, rămîne singur într-o lume care-l lovește și care îl obligă să lovească inconștient, tocmai în cei pe care voia să-i ajute. Ridicîndu-se, prin suflet și faptă, deasupra egoismului și legilor hidoase, Mișkin e condamnat în numele reacției stîrnite de această superioritate ; compasiunea lui va pune în mîna lui Rogojin cuțitul.

Centralizînd tema Nastasiei Filipovna — nucleul forței demascatoare a neomeniei — dramatizarea lui André Barsacq se dovedește a fi bine închegată în jurul cîtorva momente esențiale, care leagă destinul eroinei cu cele ale lui Mișkin și Rogojin. Dacă s-a hotărît aducerea pe scenă a romanului lui Dostoievski, trebuie să convenim că, fiind cea mai reușită, această dramatizare s-a cuvenit a fi aleasă. Pornind la analiza spectacolului, montat la Teatrul Național, de regizorul **Al. Finți**, înlăturăm, de la început comparația cu romanul (pentru că ar fi în detrimentul oricărei dramatizări).

Important este că se păstrează spiritul cărții, acea celebră atmosferă dostoievskiană îmbibată de straniu, uneori de neverosimil. Mai mult chiar, dramatizarea aduce în scenă intact specificul personajelor. Eroii lui Dostoievski sînt aproape totdeauna contradictorii. Nu sînt caractere în sensul clasic al noțiunii, ci infinite ipostaze ale unor personaje polivalente. Tocmai aceste ipostaze foarte diferite nu au fost sesizate de unii actori din spectacol. Interpretările se mărginesc uneori în a sublinia sau a reda pur și simplu cîte o trăsătură caracterologică. Femeie de o frumusețe fizică și sufletească neobișnuite, Nastasia Filipovna, victimă umilită a egoismului social, se răzvrătește împotriva condiției ei dar eșecul dezastruos e cauzat și de forța uriașă ce-o pune în fiecare din sentimentele și acțiunile ei. Fuga de prinț — o fugă întretăiată de suspine — exprimă și conștiința forței distrugătoare a iubirii ei. Nastasia apare mereu ca o nebună, dar ai permanent certitudinea că **nu este.** Șocînd prin apariție — frumoasă, neobișnuit de frumoasă și de sensibilă — **Ileana-Stana Ionescu** nu atinge totuși pe toată durata spectacolului complexitatea Nastasiei. Interpretarea actriței e punctată de acte agitate dar care nu transmit decît parțial tragismul vieții ei.

Lui **RăducuIțcuș**, interpretul lui Dimitri Karamazov dintr-un spectacol al Institutului de Teatru, îi reprosăm atunci o lipsă de pregătire pentru personajul dostoievskian (ex.,dicabile la un început de meserie). El a fost ales acum pentru frămîntatul, înfrîntul și căiaul pasiunii sale — Rogojin. Evoluția sa este foarte inegală : în momente esențiale — începutul, tabloul cel mai reușit din spectacol — în scena schimbării crucilor —Ițcuș se întîlnește cu Rogojin. În rest actorul a încercat să o compenseze cu supralicitarea forței vocale și fizice. Aglaia — în interpretarea **Valeriei Seciu** este mîndră pînă la a fi rigidă, abia în scena din parc reușind să fie acea fetișcană neliniștită despre care nu poți afirma cu precizie cînd e sinceră și cînd prefăcută. Lisaveta Epancina, personaj evident îndrăgit de Dostoievski, desenat în nuanțe calde, potrivite cu un suflet de copil mare, este uneori îngroșat de **Celia Dima**, într-o interpretare care o apropie mai de grabă de eroinele lui Gogol.

Matei Gheorghiu schițează contradictoriile manifestări ale lui Ganea, acest prototip al platitudinii și îngîmfării, lacom și rutinat. Un inspirat portret al generalului Ivolghin realizează, cu umor, **Gh. Popovici-Poenaru.**

Ne este însă foarte greu să înțelegem pe Dostoievski, și atmosfera sa despre care vorbeam mai sus, în eleganța spumoasă a cadrului plastic, (foarte frumos **în sine**), semnat de **Mihai Tofan**, în jocul de lumini între împletiturile de trestie ale panourilor, suple, somptuoase, în dantelăria cromatică a costumelor, mai ales în partea a II-a, cînd disperarea ne[illegible]ră o împietrește pe Nastasia [illegible]lipovna în fața Aglaiei, cîn[illegible]uțitul lui Rogojin sfîșie albu[illegible]chiei de mireasă.

Am lăsat intenționat la urmă personajul prințului Mișkin, care se detașează pregnant prin remarcabila compoziție a lui **Florin Piersic.** Este marea realizare a spectacolului, și marele merit al regizorului de a-l conduce pe actor spre dificilul rol de compoziție. Înclinat evident spre aceste roluri, **Florin Piersic** a construit cu atenție de bijutier, pînă la replica finală, un impresionant personaj dostoievskian, încărcat de un substanțial tragism.

LILIANA MOLDOVAN

PENTRU TIMPUL DV. LIBER

cinema

RĂUTĂCIOSUL ADOLESCENT — rulează la Republica (orele 9 ; 11,15 , 13,45 ; 16,15 ; 18,45 ; 21,15). **LA EST DE EDEN** — rulează la Festival (orele 8,45 , 11,15 ; 13,30 ; 16 , 18,30 ; 21). **PENTRU ÎNCĂ PUȚINI DOLARI** — rulează la București (orele 8,45 ; 11 ; 13,15 ; 16 ; 18,30 ; 21) ; Feroviar (orele 8 ; 12,15 în continuare ; 14,30 , 16,45 ; 19 ; 21,15) ; Excelsior (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20,15) ; Modern (orele 9,30 ; 11,45 ; 14 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45) ; Flamura (orele 9 ; 11,15 , 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30). **TATĂ DE FAMILIE** — rulează la Lucefărul (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 , 16 ; 18,30 ; 21). **DRUMURI** — rulează la Victoria (orele 18,30 , 20,45). **CÎND VOI FI MORT ȘI LIVID** — rulează la Central (orele 9 ; 11 ; 13 ; 15 , 17 ; 19 , 21). **PAGINI DIN KUMMAROW** — rulează la Lumina (orele 9,30—16 în continuare ; 18,30 , 20,45). **TOM ȘI JERRY** — rulează la Doina (orele 9 ; 10,15) ; **PROFESIONIȘTII** (orele 11,30 ; 13,45 ; 16 ; 18,15 ; 20,30). **CUTITUL ÎN APĂ** — rulează la Union (orele 15,30 ; 18) . **TOTUL PENTRU RÎS** — rulează la Timpuri Noi (orele 9—21 în continuare). **ROLLS ROYCE-UL GALBEN** — rulează la Grivița (orele 9,30, 12; 15,30; 18; 20). **JUDOKA, AGENT SECRET** — rulează la Înfrățirea (orele 15,15 ; 17,45 , 20). **BUNĂ ZIUA, CONTESĂ !** — rulează la Buzești (orele 15,30 ; 18). **A FOST O DATĂ, UN MOȘ ȘI O BABĂ** (orele 20,30) ; Arta (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20,15). **CADEREA IMPERIULUI ROMAN** — rulează la Dacia (orele 8,30 ; 20) ; Cosmos (orele 15,30 , 18,30). **RIO BRAVO** — rulează la Bucegi (orele 9,30 ; 12,30 ; 16,30 ; 19,30). **FELDMAREȘALA** — rulează la Unirea (orele 15,30 , 18) ; **BEATA** (orele 20,30). **HOMBRE** — rulează la Lira (orele 15,30 ; 18 , 20,15). **AMERICA, AMERICA !** (ambele serii) — rulează la Ferentari (orele 15,30 ; 19). **„...APOI S-A NĂSCUT LEGENDA"** — rulează la Giulești (orele 15,30 ; 18 ; 20,30). **VINNETOU** (seria a III-a) — rulează la Cotroceni (orele 15,30; 18); **ZOSIA** (orele 20,30). **AVENTURILE LUI TOM SAWYER : MOARTEA LUI JOE INDIANUL** — rulează la Crîngași (orele 15,30 ; 19). **PAȘA** — rulează la Melodia (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30) ; Floreasca (orele 9 ; 11 ; 13 ; 15 ; 17 ; 19 ; 21) ; Gloria (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30) ; Tomis (orele 9,30 ; 13,30 , 16 ; 18,15 ; 20,30). **BECKET** — rulează la Volga (orele 8,30—17 în continuare ; 20). **PIANELE MECANICE** — rulează la Viitorul (orele 15,30 ; 18 ; la orele 20,30 **MAGAZINUL DE PE STRADA MARE)** ; Miorița (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 , 15,45 ; 18 , 20,30). **CASA MAMEI NOASTRE** — rulează la Aurora (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30). **ASTĂ SEARĂ MĂ DISTREZ** — rulează la Mogilor (orele 15,30 ; 18) , **HOȚUL DE PIERSICI** (orele 15,30). **PENSIUNE PENTRU HOLTEI** — rulează la Popular (orele 15,30 ; 18) ; **CU MIINILE PE ORAȘ** (orele 20,30). **PLANETA MAIMUȚELOR** — rulează la Munca (orele 15,30 ; 18) ; **FALSTAFF** (orele 20,15). **MARELE ȘARPE** — rulează la Flacăra (orele 15,30) ; **FARAONUL** (orele 18). **LUSTRAGIUL** — rulează la VITAN (orele 15,30 ; 18) ; **FIDELITATE** (orele 20,30). **LA ORA 5 DUPĂ AMIAZĂ** — rulează la Rahova (orele 18 ; 20,30) ; **PENSIUNE PENTRU HOLTEI** (orele 15,30). **PANTOFUL CENUȘĂRESEI** — rulează la Progresul (orele 15,30; 18; 20,30).

teatre

MIERCURI, 19 MARTIE 1969

Opera română : FAUST — ora 19,30 ; Teatrul de Operetă : VOIEVODUL ȚIGANILOR — ora 19,30 ; Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia) : HEIDELBERGUL DE ALTĂ DATĂ — ora 19,30; (sala Studio) : TRAVESTI — ora 19,30 ; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (B-dul Schitu Măgureanu) : UN TRAMVAI NUMIT DORINȚĂ — ora 19,30 ; (sala Studio) : KEAN — ora 20 ; Teatrul de Comedie : CROITORII CEI MARI DIN VALAHIA — ora 20 ; Teatrul Mic : TANGO — ora 20 ; Teatrul „C. I. Nottara (B-dul Magheru) : CĂLĂTORIE CU SCANDAL — ora 19,30; (sala Studio) : CÎND LUNA E ALBASTRĂ — ora 20 ; Teatrul Giulești : MARTORII SE SUPRIMĂ — ora 19,30 ; Teatrul „Ion Creangă" : EGMONT — ora 18,30 ; Teatrul „Țăndărică" (sala din Calea Victoriei) : AVENTURILE LUI PLUM-PLUM — ora 17 ; (sala din str. Academiei) : A FUGIT UN TREN — ora 17 ; Teatrul „C. Tănase" (sala Savoy) : CAFEAUA CU LAPTE DE ADIO — ora 19,30 ; Ansamblul artistic al U.G.S.R. : PROMETEIADA — ora 20.

tv

MIERCURI, 19 MARTIE 1969

● 11,00 — Limba franceză. Lecția 50 (reluare) ● 11,30 — Limba engleză. Lecția 50 (reluare) ● 12,00 — TV pentru specialiștii din industrie. Chimie. Produse de bază din industria anorganică (reluare) ● 12,30 — Închiderea emisiunii de dimineață ● 17,30 — Telex TV ● 17,35 — TV pentru specialiști. Medicină. Ocitocina — studiu clinic ● 18,05 — Limba germană. Lecția 47 ● 18,30 — Club XX — emisiune pentru tineret. Virtuțile fanteziei ● 19,00 — Telejurnalul de seară ● 19,30 — Monografii contemporane. „Casa nr. 210" ● 19,50 — Căsuța poștală 111. Dialog cu telespectatorii ● 20,00 — Telecinemateca umorului ● 20,35 — Arii și duete din operete ● 21,00 — Campionatul mondial de hochei pe gheață : Cehoslovacia — Suedia. În pauze : Avanpremieră. Telejurnalul de noapte ● 23,30 — Închiderea emisiunii.

LA CLUBURILE TINERETULUI DIN BUCUREȘTI

Universal-Club (sectorul III) : „Clubul tînărului specialist" : Colocviu tehnic profesional : Armonii... electronice cu formația „Amiral" ; Moment poetic Topîrceanu, oferit de formația de teatru (ora 18).

Tehnic-Club (sectorul V) : „Istoria aviației românești" : „Aeronautica în R.S.R." — prezintă ing. Radu Stoica (ora 18,30) ; Seară literară „Cîntarea României" — 150 de ani de la nașterea lui Alecu Russo (ora 18).

CASE DE CULTURA STUDENȚEȘTI

BUCUREȘTI

● Raliul marilor lacuri — vorbește Petre Cristea, de la Automobil-Club ; proiecții cinematografice (sala Mare, miercuri, ora 20.30).

● Muzică ușoară cu formația condusă de Rolf Albrich ; moment poetic „Radu Roman" — recită un grup de studenți ai Universității București ; tradiții românești (II) ; „Nunta" (Student-Club, miercuri, ora 20).

CRAIOVA

● Spectacol de vizionare cu farsa polițistă „O casă onorabilă", de Horia Lovinescu — prezintă formația Casei de cultură a studenților (Aula „Al. Buia", miercuri, ora 20).

● Film artistic (sala de spectacole, miercuri, ora 20).

● Serată distractivă. Dans — cîntă formația „Apollo" (joi, ora 20,30).

CLUJ

● Stagiunea teatrală studențească : „Nic-Nic" — comedie în două părți, de A. Bursan și G. Panco. Prezintă formația Casei de cultură a studenților (sala de spectacole, miercuri, ora 20,30).

● Ateneul studențesc : „Prin India de azi" — impresii de călătorie, proiecții. Prezintă prof. dr. docent Tiberiu Morariu (sala de spectacole, joi, ora 20,30).

● Concurs de tenis de masă, cu premii (sala Clubului, joi, ora 17).

IAȘI

● Ciclul „Politica P.C.R., expresie a intereselor vitale ale poporului" ; „Industrializarea — temelia progresului social-economic" — dezbatere cu participarea prof. dr. docent D. Rusu ; film artistic (sala de spectacole, joi, ora 20).

● Poezie cu grupul „Alfa" (Clubul Artelor, joi, ora 20).

OPINII

UN RAPORT DIALECTIC : ARTĂ — PUBLIC

(Urmare din pag. I)

du-ne lucrul elementar că arta este o formă evoluată a reprezentării lumii, pe care adesea o recreează în ipostaze felurite, și că ea pune în acțiune pentru aceasta anumite mijloace, ne putem întreba dacă nu cumva posibilitățile ei de expresie sînt și ele limitate, condiționate de fenomene obiective. Un teoretician celebru afirma acum o jumătate de secol deja că „nu orice e posibil în toate timpurile" și că „anumite idei nu pot fi concepute decît abia pe anumite trepte evolutive". Dacă la această afirmație, valabilă la prima vedere, adăugăm aceea că reprezentarea artistică este subiectivă, reflectă date interne ale creatorului, ajungem la concluzia că departe de a lua naștere în funcție de gustul exclusiv al unui anumit public, opera de artă își explică prezența în funcție de mediul general în care apare ca și în funcție de temperamentul, datele interne ale creatorului ei. Dintr-o asemenea perspectivă ne apare, deci, clar faptul că gustul publicului unei epoci se încorporează el însuși factorilor care constituie *mediul* genezei operei respective. Fără a avea un caract[illegible] inițiatic, fără a fi privilegi[illegible] nici unui grup, opera de art[illegible] verificată [illegible] autentică există prin valoare[illegible] ei. Pentru a pătrunde în universul său, trebuie să ai, cu alte cuvinte, cîteva elemente care să faciliteze apropierea, înțelegerea.

Orice tablou, orice lucrare muzicală, orice poem ridică dificultăți de interpretare de la individ la individ, fără ca aceasta să-i știrbească valoarea cu nimic. Inițiatice nu sînt decît experiențele aberante ce se vor a fi artistice, părăsite totdeauna foarte rapid chiar de inițiatorii lor.

Problema principală a relației artă-public ar consta, deci, în zilele noastre nu în aducerea operei de artă la numitorul unui anumit gust comun, care de altfel nici nu poate fi cunoscut decît aproximativ, ci la punerea de acord a receptivității cu fenomenul artistic, cu creația care este, firește, expresia unui mod de a fi și de a gîndi propriu artistului, epocii mediului său. Libertatea artistului de a-și alege singur forme de exprimare este o condiție a individualizării operei. De la o epocă la alta, posibilitățile de alegere ale formelor variază, căci ideile iau ele însăși o formă nouă, condiționată de factori istorici. În fața unei atari diversități devine mai mult decît reală problema educației estetice a amatorului de artă. Relația public-artă capătă un conținut nou, generat de multiplicitatea modalităților de exprimare ca și de gradul lor de dificultate. Teatrul lui Eugen Ionescu pare un joc ininteligibil pe lîngă cel al nu prea depărtatului de el în timp O'Neill. Nu-i putem refuza primului atributele artei mari numai pentru simplul motiv că forma sa de reprezentare fiind mai complexă implică un efort în plus pentru aprofundare. Toată lumea poate pricepe teatrul lui Alecsandri. De o piesă ca *Danton* a lui Camil Petrescu, se apropie mai puțin, dat fiind și ansamblul de fapte și idei vehiculat de aceasta. Conținutul relației public-artă în orînduirea noastră, socialistă, are la bază nu ideea simplistă a aducerii operei de artă la un nivel mediu, comun și ca atare neinteresant, ci condiționarea superior dialectică a celor doi factori.

Accesul la cultură înseamnă posibilitatea însușirii unui înalt grad de înțelegere al acesteia. Îndeplinirea funcției sociale a artei — de bun al întregului popor — poate fi obținută prin crearea posibilităților ca ea să fie asimilată în mod corespunzător dezvoltării sale. Climatul anilor noștri, favorabil emulației creatoare, este deopotrivă de propice cultivării sensibilității și cunoștințelor tuturor celor interesați în apropierea de acele opere care poartă în ele germenii perenității.

pentru tineret

CUM POATE FI AMPLIFICAT INDICELE CALITATIV AL

CALIFICĂRII LA LOCUL DE MUNCĂ

Prin intrarea în funcțiune a unei noi secții de filatură, Întreprinderea textilă din Galați și-a sporit gradul de automatizare și capacitatea de producție. Acest fapt, cum e și firesc, a presupus asigurarea în prealabil cu mînă de lucru calificată pe măsura noilor sarcini, ceea ce a declanșat activizarea cursurilor de calificare la locul de muncă. Numai anul trecut au fost calificați astfel, în cadrul Întreprinderii textile Galați, 540 filatori și circa 100 pentru alte meserii, iar în prezent își dobindesc pe această cale cunoștințele necesare alți 370 de viitori filatori sau țesători. Cifrele de mai sus, vorbind de la sine despre marea pondere în asigurarea cu cadre a cursurilor de calificare la locul de muncă, sînt grăitoare atît pentru importanța cît și pentru atenția ce trebuie acordată optimizării desfășurării lor.

Împreună cu cîțiva dintre conducătorii procesului de producție, încercăm să realizăm cît mai exact tabloul eforturilor pentru atingerea scopului cursurilor amintite, a ceea ce s-a îndeplinit, a posibilităților folosite sau nefolosite.

— Multe muncitoare calificate prin cursurile la locul de muncă, ne spune Constantin Moraru, *maistru principal la secția țesătorie, devin în scurt timp fruntașe în producție. Tinere ca Ioana Felea, Valeria Tudorache sau Nicolina Bumbaru lucrează azi pe cîte 12 războaie, ceea ce ne îndreptățește să fim mîndri de ele. Altele însă, uneori din aceeași promoție, nu-și realizează nici măcar normele. E cazul tinerelor Sultana Ghelaru, și Sanda Băcuță. Ele nu și-au format, în timpul uceniciei, deprinderile necesare deservirii eficiente a utilajelor, încalcă adeseori disciplina în producție.*

Mulți interlocutori susțin, utilizînd exemplificări, aceeași concluzie deloc liniară: din rîndul celor calificați prin cursurile de ucenicie la locul de muncă se ridică numeroși muncitori fruntași în producție. Dar e prezentă și cealaltă extremă: a tinerilor care nu reușesc îndelungă vreme să-și îndeplinească normele. De ce aceste deosebiri?.

— Interesul unora dintre ucenici pentru meserie, ne spune maistrul principal Constantin Moraru, este destul de scăzut. Unele fete vor să lucreze numai pe lîngă muncitoare care nu prea le solicită, altele se sustrag, pur și simplu, de la program. De curînd am descoperit întîmplător cîteva tinere de acest fel închise într-o încăpere unde schimbaseră programul de lucru cu altul, de somn.

— În multe situații, fetele pleacă de la mașini, declară brigadiera Sanda Bălușa, pretinzînd că ar avea ore de teorie. Cum noi nu le cunoaștem programul, nu putem să le împiedicăm de a greși.

Din constatările noastre, reiese că programul zilnic al ucenicilor reprezintă o necunoscută nu numai pentru muncitori sau șefii de brigadă, dar și pentru unii maiștri sau alți conducători ai procesului de producție, ceea ce permite desele sustrageri de la orele de practică. O ingineră, tehnolog al unei secții, locțiitoare a secretarului comitetului U.T.C. și lectoră la cursurile de calificare la locul de muncă a avut nevoie de un lung răgaz pentru a ne informa dacă ucenicii au sau nu un program fix, dacă există un orar zilnic al desfășurării activității lor.

— Cu multe dintre ucenice, ne mărturisește Victoria Lupoaie, tehnolog al secției filatură de la unitatea A, avem de rezolvat serioase probleme de educație. Nu numai că nu folosesc timpul în mod rațional, dar nu acordă atenția cuvenită utilajelor, materiei prime. Parcă nu-și dau seama de prețul bumbacului, așa îl risipesc, îl degradează. Noi am solicitat pe muncitori și pe maiștri să supravegheze mai mult respectarea acestor laturi ale disciplinei în producție, respectare care influențează serios nivelul calitativ al calificării viitorilor muncitori.

Asemenea cauze, reliefate sumar dar pregnant, vorbesc grăitor despre locul pe care îl ocupă cursurile de calificare la locul de muncă în activitatea zilnică a diferiților conducători ai procesului de producție de la Întreprinderea textilă Galați.

Întrebarea care se pune acum, este: ce loc ocupă îmbunătățirea indicelui amintit în activitatea comitetului U.T.C. al organizației de tineret de la Întreprinderea textilă Galați? Întrebarea este cu totul firească, deoarece tinerii respectivi sînt membri ai organizației, iar activitatea lor se desfășoară permanent în cadrul întreprinderii. Neajunsurile semnalate mai sus de maiștri și tehnicieni pot fi înlăturate în bună parte numai prin intervențiile organizației U.T.C. — factor cu sarcini bine delimitate în acest domeniu. Dar Olga Bălătrețu, secretara comitetului U.T.C., intră de la început, și nu știm de ce, într-o vizibilă derută. Apoi ne clarificăm: ni se spune că, printre cei ce au absolvit pînă acum asemenea cursuri și nu își îndeplinesc normele sau execută lucrări de slabă calitate, nu sînt tineri, că actualii ucenici se califică în bune condiții etc., etc. Privind și programul de activitate care nu cuprinde nimic destinat acestei categorii de tineri, însumînd 370 de viitori filatori și țesători și rememorînd constatările noastre anterioare, precum și cele spuse de interlocutorii din cadrul secțiilor, ne dăm seama că secretara comitetului U.T.C .a improvizat cîteva răspunsuri la moment, cu multă, foarte multă ușurință. Ne așteptam la cu totul altceva. Sînt cîteva direcții în care și-ar fi putut îndrepta eforturile organizația, comitetul U.T.C. pentru sporirea indicelui calitativ al calificării la locul de muncă. Este vorba de curmarea oricăror sustrageri de la efectuarea integrală a programului la locul de muncă al ucenicilor prin acțiuni destinate anume acestui scop, prin crearea unei opinii sănătoase în rîndurile lor. Pe aceeași direcție se impune a fi urmărită stimularea interesului tinerilor muncitori fruntași care au în grijă, zi de zi, calificarea ucenicilor. Aceasta presupune însumarea eforturilor organizației U.T.C. pentru perfecționarea unor asemenea cursuri. Să dăm un exemplu: Cursurile sînt frecventate de tineri cu un nivel de pregătire foarte diferit — unii au absolvit doar școala elementară iar alții au urmat și liceul. În aceste condiții, desfășurarea lecțiilor teoretice în fața unui auditoriu format din tineri aparținînd acestor categorii, este cu totul nesatisfăcătoare. Cum numărul tinerilor din fiecare categorie este destul de mare, o grupare a lor după nivelul de pregătire este posibilă și foarte necesară, prin aceasta deschizîndu-se drumul creșterii indicelui calitativ al calificării la locul de muncă. Comitetul U.T.C. ar fi putut să prezinte conducerii întreprinderii o asemenea propunere. Ea apare din însăși desfășurarea concretă a lucrurilor, a fenomenelor, a procesului de calificare. Cum însă această problemă nu a ocupat pînă în prezent un loc, cît de cît important, printre celelalte preocupări ale organizației U.T.C., lucrurile au rămas neschimbate. Este un calificativ necorespunzător al interesului organelor U.T.C. pentru chestiunea în discuție. Atitudine ce trebuie schimbată printr-o intervenție activă, urmărind toate acele detalii ce intră în raza sa de activitate. Și problemele tinerilor de la cursurile de calificare la locul de muncă se integrează acestor posibilități.

ION CHIRIC

• PROGRAMUL ZILNIC AL UCENICILOR — O NECUNOSCUTĂ ? • 370 VIITORI TESĂTORI ASTEAPTĂ UN AJUTOR CONCRET DIN PARTEA ORGANIZAȚIEI U.T.C. A ÎNTREPRINDERII TEXTILE GALAȚI

Uzina de aluminiu Slatina. Șeful de echipă Tudose Dumitru și o parte din „coechipieri" înainte de a porni la efectuarea instalației electrice la cele 8 poduri rulante din viitoarea secție de electroliză Foto: O. PLECAN

ZĂPADA MAI PERSISTĂ

(Urmare din pag. I)

*traț*i. Mai trebuiau pregătite pentru semănat și repicat 7 319 metri pătrați de răsadnițe, nemaivorbind de stadiul însămînțării și repicatului în răsadnițe unde, din 33 000 metri pătrați se realizaseră doar 12 797. Pînă la aceeași dată nu se realizase nici un metru pătrat de solarii. Așa se face că, din 66 hectare verdețuri planificate nu s-a însămînțat pînă acum nici o brazdă. Cauzele sînt multiple: *Agrosemul nu și-a onorat încă contractele încheiate* (C.A.P.-ului Puiești i-a livrat 10 kg de sămînță de ceapă în loc de 170 kilograme); *unitățile nu și-au ridicat din bazele de aprovizionare materialul necesar* (polietilena, cheresteaua, geamurile); *sau, pur și simplu, oamenii, văzînd zăpada în bătătură au uitat că ea, pe meleagurile noastre, nu este veșnică.*

Acum, în aceste zile, se hotărăște într-un anumit fel și rodul livezilor din bazinele Vasluiului și Hușului. Stropirile, pentru care timpul așa-zis nefavorabil nu poate fi nicidecum o piedică, se desfășoară încă în ritm lent. Pînă la 13 martie, în cooperativele agricole fuseseră stropiți doar 653 000 de pomi din cei peste 1 100 000.

Conducătorii mai multor unități s-au arătat îngrijorați față de modul cum înțeleg să-și pregătească mașinile pentru campanie și cum își îndeplinesc atribuțiile mecanizatorii. O situație de-a dreptul ciudată am întîlnit la cooperativa agricolă din Cosmești. Tractoarele secției I.M.A. Vaslui, de aici, au fost trimise să are și să însămînțeze la *Telejna* și *Birzești*, înainte de a termina sarcinile de plan contractate cu unitatea. Și, pe bună dreptate, oamenii socotesc că le este foarte greu să are cu atelajele 260 hectare restante, sau 100 de hectare — cum este cazul la C.A.P. *Deleești*.

Neajunsurile mecanizatorilor nu-i scuză, însă, pe acei conducători de unități care nu se preocupă de pregătirea atelajelor proprii. La *Puiești*, unde stau nereparate 17 pluguri, *Vasile Nichifor*, președintele cooperativei, ne-a dat următorul răspuns:

— Nu avem vergea pentru confecționarea unor șuruburi.

— Nu puteați s-o procurați pe plan local ?

— Probabil că puteam, dar nu ne am gîndit la acest lucru.

Timpul nu așteaptă. Imperativul zilei impune mobilizarea tuturor forțelor la terminarea urgentă a pregătirilor — în primul rînd asigurarea întregii cantități de sămînță — și la executarea acelor lucrări pentru care timpul a devenit favorabil. Organizațiile U.T.C. care și-au asumat în acest sens importante angajamente, trebuie să mobilizeze tineretul la toate lucrările care se execută în această perioadă.

noi ÎN MUNCĂ • ÎN VIAȚA DE ORGANIZAȚIE

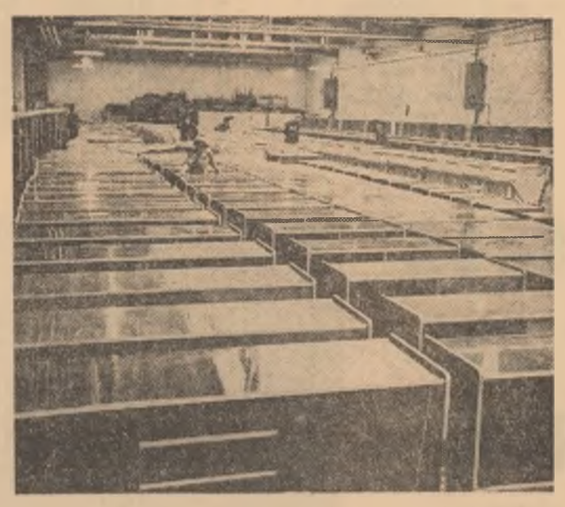

Fabrica de mobilă a C.I.L. Pitești: Formarea garniturilor și ambalarea lor înainte de expediție

DECERNAREA STEAGULUI ȘI DIPLOMEI DE UNITATE FRUNTAȘĂ PE RAMURĂ, ÎNTREPRINDERII DE TRANSPORTURI AERIENE ROMÂNE — TAROM

INSCRIPȚIE PE PASĂREA DE OȚEL

Aceste rînduri se cuvin așternute ca un poem. Aceasta, pentru că oamenii felicitați aseară, pentru succesele dobîndite în muncă, au în activitatea lor sentimentul unei răspunderi supreme: viața omului. Aceste rînduri se cuvin așternute ca un omagiu.

...Știrea lapidară ar suna sec: **TAROM a primit Steagul și Diploma de unitate fruntașă pe ramura transporturi și telecomunicații.** Și ar adăuga: **a urmat o festivitate însoțită de angajamente și aplauze.** Dar reporterul nu se poate opri la atît. El a înregistrat, mai întîi, fidel, cîteva cifre elocvente, purtătoare de tot atîtea semnificații. Pentru TAROM, anul recent încheiat a însemnat: realizarea planului și angajamentului la transport pe data de 10 octombrie 1968. Fenomenul se transpune cifric în depășirea planului cu 11,9 la sută, cu o creștere a productivității muncii în procent de 13 la sută și beneficii peste plan în valoare de aproape 15 milioane lei. În anul care s-a scurs, avioanele purtînd însemnul tricolorului românesc au brăzdat cerul lumii pe o traiectorie echivalentă cu 18 milioane km. — traversînd 40 de țări și 4 continente — ceea ce reprezintă înconjurul globului pămîntesc de 460 de ori. 19 capitale și orașe sînt astăzi racordate la cursele regulate TAROM. Ar urma cîteva comparații plauzibile pentru cei 14 ani de existență a TAROM. Reținem una singură: în 1961 cursele noastre aeriene au transportat 27 540 turiști străini în România; în 1968 numărul acestora a trecut de 200 000. Anul 1969 pune în fața renumitei întreprinderi cerințe sporite: creșterea cu peste 28 la sută a volumului de realizări în anul epuizat; realizarea a 1 250 000 000 călători kilometri convenționali. La aceste cifre planificate, pe cît de exacte, pe atît de responsabile, se adaugă angajamentul celor 1 800 lucrători ai TAROM luat în această seară a sărbătoririi izbînzii: realizarea planului la transport pînă la 22 decembrie. a c., semnificînd depășiri de 5 milioane călători km. convenționali și beneficii peste plan de un milion lei.

...A rămas în memoria auditoriului cuvintele tovarășului **Ion Baicu**, ministrul transporturilor, auto, navale și aeriene care, felicitînd întregul personal al TAROM pentru distincția acordată, spunea: **„Trebuie să aducem un cuvînt de înaltă mulțumire partidului, statului nostru, care numai în ultimii trei ani a investit în transporturile aeriene aproape un miliard și jumătate lei.**

...Iată, așadar, cifrele Reporterul vă propune să vă aplecați, în continuare, atenția asupra prezentării cîtorva eroi ai evenimentului: **Dumitru Balaur**, directorul TAROM; **Vasile Scorțaru** și **Jean Rădulescu** de la dispeceratul central al Aeroportului Băneasa; **Beniamin Popescu**, comandantul aeroportului internațional „M. Kogălniceanu" din Constanța; **Octavian Băcanu**, comandantul detașamentului I.L.-14; **Vasile Dogaru** și **Virgil Georgescu**, comandanți de aeronavă I.L.-18: **Eusebiu Maier**, maistru la aparate de bord; **Ghezo Eugenia** și **Dorin Rășină**, însoțitori de bord.

...Și, desigur, numeroase alte nume, cărora reporterul își cere scuze că nu le cunoaște pentru a le înscrie pe aripa zveltă a „pasării de otel", dar cărora le promite o descindere în efervescența muncii lor pasionante pentru reportaje viitoare.

I. ANDREIȚĂ

INIȚIATIVE PLANTATE ÎN TERENUL PRODUCȚIEI

Azi tinerii de vîrstă utecistă reprezintă doar o cincime din efectivul total al salariaților de la Exploatarea minieră Lupeni. Numărul lor — 800 — este însă destul de mare, iar faptul că în ultimii ani mina Lupeni s-a situat permanent printre cele mai bune exploatări din țară trebuie pus în legătură nemijlocită și cu acest factor. De aceea am și operat cîteva secțiuni în activitatea tinerilor de aici, extrăgînd cadre sugestive pentru prezența lor la muncă.

LA EXPLOATAREA MINIERĂ LUPENI

În cadrul acțiunii de organizare superioară a producției și a muncii, la exploatările miniere din Valea Jiului s-a considerat actuală problema înființării — la lucrările de pregătire — a unor brigăzi de avansări rapide. Scopul lor: obținerea de avansări superioare celor actuale, punerea în valoare cu o rapiditate sporită a noilor zăcăminte de cărbune. Tonul trebuia să-l dea Exploatarea Minieră Lupeni. Aici s-a și trecut la înființarea lor. Deocamdată, își desfășoară activitatea două brigăzi, urmînd ca ulterior să mai ia ființă încă patru.

Tînărul inginer Ioan Ster, care este și șeful comisiei profesional-sociale a comitetului coordonator al U.T.C. a preluat conducerea uneia din ele. Startul a fost deosebit de promițător. Cînd o brigadă, raporta că a realizat cu 50 la sută mai mult decît înainte, cealaltă răspundea imediat: „Același lucru l-am făcut și noi".

— Printr-o muncă desfășurată cu mult simț de răspundere — ne spune tînărul inginer — graficul de punere în funcțiune este respectat cu strictețe și de multe ori chiar depășit...

Însemnările care ne-au umplut bloc-notesul ne obligă să mai stăruim asupra unui episod care scoate în evidență — pregnant — spiritul de inițiativă al tinerilor de aici, capacitatea lor de a se mobiliza și răspunde „prezent" celor mai stringente probleme ale producției. După ce executau revirul sectorului, electricienii și mecanicii de la sectorul nr. 1 aveau unele momente „goale" în programul le lucru. Pentru a utiliza, în folosul producției, fiecare minut disponibil, mai mulți uteciști printre care și secretarul mecanic de cratere — au luat hotărîrea de a merge în abataje pentru a da o mînă de ajutor la alegerea șistului din cărbune. Urmarea ? O creștere sesizabilă a productivității muncii în abataje și îmbunătățirea calității cărbunelui. Auzind de acest lucru, tinerii de la celelalte sectoare s-au arătat și ei interesați în aplicarea inițiativei.

Ne putem opri mai mult asupra activității organizațiilor U.T.C. și a comitetului coordonator, consacrată mobilizării tinerilor la îndeplinirea planului. Demn de subliniat ni se pare, de pildă, modul în care a fost adaptată la specificul meritului cunoscuta „olimpiadă a meseriei". Dat fiind că abatajele oferă condiții de lucru prea puțin asemănătoare între ele și că munca este mult mai complexă decît în alte părți, necesitînd o specializare pe operații, olimpiada nu putea fi aplicată în forma sa consacrată. După îndelungi căutări și consultări cu tinerii, comitetul coordonator al U.T.C. a găsit însă soluția. Întrecerea teoretică a fost organizată sub forma unui concurs „Cine știe minerit, cîștigă", la care au participat aproape toți tinerii. Noutatea a apărut la proba practică. Inițial, comitetul U.T.C. și-a propus amenajarea unei minepilot. Cum însă investițiile ce urmau a fi făcute erau prea mari, s-a propus crearea unor abataje-școală. Există sectoare care dispun de locuri de muncă pregătite cu toate cele necesare, dar din diverse motive se țin în rezervă. La primele trei sectoare, numărul abatajelor de acest gen se ridică la 7—8. S-a convenit deci ca probele practice să se desfășoare aici, urmînd ca apoi în ele să lucreze elevii școlii profesionale din localitate aflați în practică. Cîștigul este dublu: pe de o parte, datorită activității celor 35 de tineri care vor lucra într-un schimb mina va realiza noi plusuri de producție, iar pe de alta, beneficiarii vor fi elevii. Lucrînd laolaltă, ei se vor omogeniza și închega în colective puternice, se vor obișnui cu activitatea în producție, vor învăța să execute toate operațiile cerute de meserie. În aceste zile se pun la punct toate detaliile pentru transpunerea în practică a acestei inițiative care — după părerea noastră — și-ar putea găsi teren de realizare și la alte exploatări miniere.

...Comparativ cu 1968, sarcinile de producție ale acestui an sînt mai mari cu 70 000 tone de cărbune. Lor li se adaugă încă 25 000 tone, cît este angajamentul luat în întrecerea socialistă. Așadar, aproape 100 000 de tone.

— Cifrele planificate — ne-a declarat cu o deplină certitudine inginerul șef adjunct — vor fi realizate și depășite. Contăm mult și pe potențialul de care dispun cei 800 de tineri. Au dovedit de nenumărate ori că se poate avea încredere în ei.

Realizările de pînă acum vin să alimenteze optimismul ing. Emilian Meiuș. În ianuarie și februarie Exploatarea minieră Lupeni a dat peste plan zece mii tone de cărbune, cifră care vorbește de la sine.

AL. BĂLGRĂDEAN

Rezonanțe în Munții Lotrului (I)

(Urmare din pag. I)

plinat, deși cunoșteau ce greutăți îi așteaptă. Brigăzi compacte, ca cele ale lui Pavel Oțet, a lui Alexandru Farcaș, ale lui Vancea și Neagul, s-au deplasat cu întregul lor efectiv și nu s-ar despărți pentru nimic în lume. Ne-au urmat minerii, dulgherii, șoferii, mecanicii, pînă și frizerii și personalul de la bucătărie, într-o solidaritate demnă de admirație.

Constructorii au rămas aceiași de pe Bistrița și Argeș, numai chipurile lor au devenit mai înăsprite, mai maturizate, voința mai călită, spiritul mai încercat și mai încrezător, personalitatea profesională mai diversificată. Inginerul Kamintzer Soli a fost pe Argeș șef de lot, aici este șeful șantierului baraj, inginerul Al. Simionescu a fost și el șef de lot, aici este șeful șantierului uzină-Ciunget, Dumitru Galeș a fost simplu miner, acum a devenit maistru. Desigur, nu putem vorbi despre toți cei 2 000 de constructori care au făcut, după expresia unui poet de pe șantier, ca apele Bistriței și ale Argeșului să curgă prin albia Lotrului. Alături de acești veterani, lucrează pe șantier alți 2 000 de tineri care și-au început cariera de constructori aici, pe Lotru, pentru că șantierul a devenit și el, ca și Bicazul și Argeșul, o școală a muncii și educației care își crește proprii săi oameni. Ion Suiu, Vasile Mihai, Mihai Lascău, Nicolae Dumitrescu, Costică Alexa, sînt cîțiva dintre cei mai proaspeți constructori „botezați" în apele Lotrului.

În munții din acest masiv, Ion Bolnav, secretarul comitetului de partid, spunea pe bună dreptate că cei 200 de șoferi care lucrează pe Lotru fac o muncă cu adevărat eroică. Și frații Matei și Cornel Soare, Gheorghe Dinu, Ilie Baldesiu, Ion Cămiza și foarte mulți alții, justifică prin fapte această afirmație. „Au fost perioade în iarna aceasta, pomartic încă nu și-a anunțat prezența decît în filele calendarului. Ninge și acum peste nămeții care trec de un metru și jumătate, mașinile sînt ambalate la maximum pe serpentinele Mănăilesei în sus spre Vidruța, lanțurile străbat cauciucurile, volanele sînt stăpînite cu greu. Drumurile sînt lungi și desfundate, înecate deseori peste noapte de aluviuni sau avalanșe. Tovarășul vestește directorul general, cînd șoferii se odihneau doar cîteva ore pe noapte. Pe un ger de —20 de grade, cu plugurile în față, autocamioanele noastre continuau să aprovizioneze cu materiale și alimente punctele de lucru. Fără ei, minerii și ceilalți constructori n-ar fi făcut nimic".

Acum, cînd zăpezile au început să se topească, în galeriile subterane, plouă ca-n iunie. Cu bordurile pălăriilor impermeabile căzute peste umeri, minerii înaintează prin duritatea rocii, cu dinamita și pikamerele în mîini, devansînd în fiecare zi graficul de muncă. Nu explozia dinamitei face însă minunile adevărate aici în munții Lotrului, ci explozile inteligenței și entuziasmului constructorilor, dăruirea cu care coboară de fiecare dată în adîncuri. În galeria forțată de la uzina Ciunget, [illegible] mai spectaculoasă lucrare care se execută pe șantier în aceste zile, l-am găsit în plină activitate pe tînărul Toader Gîtlan cu brigada sa. Toți 90 sînt tineri. Sapă o galerie înclinată la 32 de grade, între cotele 822 și 1195. Primul tronson a fost străpuns în februarie iar cel de-al doilea este prevăzut să se străpungă pe 5 aprilie. S-a produs însă la un moment dat acea „explozie" umană despre care vorbeam mai sus: cei 90 de tineri au hotărît altfel. Împreună cu inginerii Al. Simionescu, Gh. Șerbănescu, Constantin Sandu, Ioan Comaniu și maistrul Ion Ștefănescu, au propus și dezbătut o soluție nouă de evacuare a sterilului din frontul de lucru, prin înlocuirea schipului cu un releu de screpere. Această soluție, aplicată pentru prima dată în țara noastră, a revoluționat productivitatea muncii în această galerie, a ușurat eforturile minerilor și a determinat economisirea a peste un milion de lei. Graficul inițial a căzut, tinerii lui Gîtlan fiind cu 20 de zile în avans față de prevederile lui.

În tronsonul unde lucrează echipa lui Gheorghe Mîndrilă, în cel de la Mănăileasa la priză, executat de echipa lui Alexandru Farcaș și în cel de la Mănăileasa la Rudăreasa, săpat de echipa lui Dumitru Galeș, lucrurile stau la fel. Prin studierea atentă a schemelor de amplasare a găurilor, printr-o organizare judicioasă a muncii, printr-o severă amplasare a găurilor, printr-o organizare judicioasă a muncii, printr-o severă disciplină, se obțin cu regularitate avansări superioare celor prevăzute. De la începutul anului pînă în aceste zile s-au excavat 3 200 metri cubi de pămînt în ampriza barajului, 570 metri liniari în aducțiunea principală, 2 851 metri cubi în caverna centralei subterane, s-au betonat sute de metri de galerii. Condițiile grele de muncă n-au putut influența rezultatele constructorilor, mai degrabă îndîrjindu-i, stimulîndu-le marile disponibilități de energie și curaj.

Dar pe Lotru nu se construiește numai o hidrocentrală. Se schimbă înfățișarea sălbatică a munților, se înfrumusețează văile și poienele lor. Pe cursurile apelor principale se taie șosele asfaltate care vor lega Valea Jiului cu Valea Oltului și care vor face accesibile cele mai pitorești locuri și peisaje din acest masiv, pe piscuri se înalță cabane și hoteluri alpine, se amenajează pîrtii de schi, se întind teleferice. Poiana Brașovului va avea un rival demn de renumele său. Poate și pentru acest motiv, pentru această perspectivă a munților Lotrului, tinerii din toate colțurile țării, vin să lucreze pe acest șantier. „În primul rînd, însă, îi atrage aici ceea ce l-a atras la Bumbești-Livezeni, la Salva-Vișeu, la Hunedoara, la Bicaz, pe Argeș, ceea ce i-a atras pe marile șantiere ale construcției socialiste — spunea Petre Gras, *secretarul comitetului U.T.C.* dorința de a se descoperi pe ei înșiși în cele mai grele împrejurări, dorința de a construi, de-aș lega personalitatea și tinerețea de o operă cu durată peste veacuri". *Cînd va fi însă hidrocentrala gata și odată cu ea cele două stațiuni de odihnă de la Voinești și Vidra — aflate și ele în plină construcție, și turiștii vor invada aceste locuri, constructorii care au făcut minunile nu vor admira la fața locului, pentru că nu vor mai fi aici. Vor fi trecut poate munții dincolo, pe Valea Sebeșului, vor fi ajuns poate pe Siret, pe Mureș sau pe Olt, pentru că toate apele țării îi cheamă, pe ei și pe noi, cu lumina lor.*

ŞERBAN CIONOFF

RUXANDRA RĂŞCANU

EMILIAN STANCU

FLORIAN CIOTEA

ŞAPTE STUDENŢI DE LA UNIVERSITATEA DIN BUCUREŞTI ÎNTR-UN SCHIMB DE PĂRERI DESPRE

Responsabilitate şi angajare

Discuţie consemnată de ŞTEFAN IUREŞ

Ruxandra Răşcanu — Psihologie — anul IV : Un început sau, dacă pot spune aşa, preliminariile acestei discuţii le-am avut recent, în cadrul seminarului intitulat „Socialismul şi democraţia". Prin prisma unor sarcini legate de etapa actuală se impune însă discutarea multilaterală a unei teme de însemnătatea şi semnificaţia acesteia — responsabilitatea. Mai mult decît a pregăti un referat, este vorba de discutarea unor lucruri apropiate de noi, cu care ne întîlnim în fiecare zi, cu aspecte pozitive, neîndoielnic, dar şi cu destule neajunsuri. În fond, angajarea şi responsabilitatea studentului sînt probleme pe care le avem de clarificat nu numai pentru că sîntem studenţi la filozofie sau la drept, nu numai pentru a reuşi să depăşim anumite lacune în activitatea noastră, ci şi pentru că responsabilitatea este nemijlocit legată de viitorul nostru. Ea ni se înfăţişează în perspectiva devenirii noastre ca cetăţeni : ea este principalul punct de referinţă pentru geneza personalităţii noastre.

Şerban Cionoff — Filozofie — anul III : Aceste ultime cuvinte rostite de colega mea fixează, mi se pare, cadrul cel mai exact dezbaterii noastre. Avem în vedere, într-adevăr, realizarea personalităţii noastre *în şi prin* societate. Ce valoare ar avea existenţa noastră, să ne întrebăm, în afara contextului bine determinat al societăţii socialiste ? Noi, viitorii creatori de valori virtuale pe care poporul contează încă de pe acum, ştim foarte bine : nici o realizare nu poate avea loc decît în cadrul societăţii socialiste, iar aceasta presupune din partea noastră angajarea deplină, fără rezervă, la împlinirea concretă a obiectivelor propuse de societatea socialistă.

Florian Ciotea — Sociologie — anul I : Cred că responsabilitatea şi conştiinţa ei firească, angajarea, trebuie privite prin prisma încadrării *concrete într-o activitate utilă*. Angajarea nu se poate face în abstract, este o cerinţă socială, determinînd anumite norme, formale sau informale, în funcţie de care fiecare membru al societăţii trebuie să acţioneze. Noi sîntem studenţi, avem anumite condiţii de activitate, specifice acestei categorii de tineret. Preocuparea noastră esenţială fiind una cu caracter formativ, adică pregătirea noastră pentru viaţă ca intelectuali, participarea noastră la munca şi progresul societăţii prezintă şi ea dublul aspect al angajării politice şi profesionale. Cele două laturi nu numai că nu pot fi rupte una de alta, dar, condiţionîndu-se reciproc, trebuie să formeze o perfectă unitate. De altfel, trebuie să remarc că exemplificarea practică a acestui dublu aspect ne este oferită, mai ales în ultima vreme, de cadrele din economia ţării. În fruntea întreprinderilor noastre socialiste, jucînd un rol hotărîtor în conducerea şi organizarea acestora, se află oameni care întrunesc în una şi aceeaşi persoană un om politic şi un om de ştiinţă, un organizator bun şi un economist cu înaltă calificare.

Andrei Popescu — Drept — anul III : Foarte adevărat, dar restrîngîndu-ne la viaţa universitară ar fi indicat să nu luăm toate dezideratele drept realităţi. Să facem, astfel, observaţia că, pentru unii, unitatea de care vorbeai nu s-a impus cu evidenţă. Pentru aceşti colegi de-ai noştri cele două aspecte mai pot fi încă — prin ce artificii nu este cazul să mai amintim aici — separate, întoarse una „cu spatele" la cealaltă. Ceea ce rezultă este o responsabilitate de suprafaţă, o angajare formală, cu momente mai mult sau mai puţin întîmplătoare de coincidenţă între interesele individuale şi cele ale colectivului respectiv.

Florian Ciotea : Ai dreptate. Această participare formală există, într-adevăr, în cazul unora. Chiar dacă nu acesta este cazul cel mai reprezentativ, el nu poate fi, prin aceasta, mai puţin dăunător, reclamînd ca atare atenţia noastră. Teoretic, individul nu poate fi imaginat în afara societăţii, iar practic încadrarea lui într-o celulă a vieţii sociale îi determină existenţa. Totuşi, este posibil ca individul să nu fie conştient de mobilurile pe care societatea le ridică şi în faţa lui, ca element component al activităţii sociale ; este posibil atunci ca el să neglijeze, să subaprecieze şi să încerce escamotarea normelor generale ale societăţii, să-şi urmărească o evoluţie aşazis „proprie".

Reuşita finală a unui asemenea evazionist este problematică. Ba chiar imposibilă. Gradul în care omul reuşeşte să se împlinească depinde în primul rînd de gradul în care s-a încadrat în viaţa societăţii. Vrînd-nevrînd el se află încadrat în contextul unui grup productiv, de ale cărui cerinţe nu poate face pentru mult timp abstracţie, fără a veni în contradicţie cu anumite date obiective, proprii acestui grup, colectivul mai larg înglobînd acest grup şi poporul în întreg, în ultimă instanţă.

Şerban Cionoff : Cînd vorbim despre coincidenţele parţiale, temporare, fragmentare despre care s-a amintit mai sus, cînd le respingem, n-ar fi, cred, rău să precizăm că pe noi ne interesează, ca *o garanţie* a angajării, în primul rînd coincidenţa structurală, *coincidenţa de idealuri* dintre individ şi societate ; altminteri ar fi vorba de o angajare înjumătăţită.

Ruxandra Răşcanu: Dacă sînteţi de acord, să dăm acestor probleme contururile cu care ne întîlnim în viaţa de toate zilele. Există studenţi pentru care parcurgerea facultăţii înseamnă a citi mult, cît mai mult, în special în problemele legate de seminarii, a se prezenta foarte bine la examene, a trece cu brio examenul final. Şi punct. Dincolo de aceasta — nimic ! Poziţia aceasta li se pare inatacabilă. Pentru mine poziţia e, dimpotrivă, cît se poate de vulnerabilă. Pentru un student care urmează filozofia argumentele apte să lovească şi să străpungă zidul neutral al „profesionalizării în sine" se găsesc din belşug ; e uşor de demonstrat că formaţia unui viitor intelectual este trunchiată, viciată dacă nu şi-o întregeşte cu o pregătire politică substanţială ; dacă o rupe de viaţa societăţii. Dar nu e vorba aici numai de studenţii care fac studii de specialitate în domeniul filozofiei. Un lingvist, un matematician etc. trebuie să fie în aceeaşi măsură convins că specialitatea lui nu poate fi considerată în afara vieţii sociale — fără pericolul unei anumite sterilităţi sau, cu alt termen, lipsă de finalitate. Mai mult, este vorba de a folosi condiţiile superioare ale traiului studenţesc pentru ca viitorul specialist să parcurgă, simultan cu domeniul specialităţii, şi şcoala vieţii sociale. Altfel, mai tîrziu, absolventul se va găsi în bună măsură dezarmat în faţa realităţii agitate de mari frămîntări colective, incapabil să ofere soluţiile ce vor fi aşteptate din partea lui.

Carol Man — Matematică-mecanică — anul IV : Nu cumva complicăm prea mult ? Eu aş ataca acest subiect foarte general dintr-un punct de vedere matematic. Între ceea ce ţi s-a dat şi ceea ce ţi se cere trebuie stabilit, cred, un raport de echivalenţă. Cu cît ţi se dă mai mult, cu cît ştii să foloseşti la maximum condiţiile oferite de „ipoteză" cu atît poţi ajunge la concluzii mai avansate, cu atît poţi oferi mai mult. În fond ecuaţia în sine nu este nouă ; noi sînt numai valorile date ecuaţiei. Te naşti, trăieşti, eşti cunoscut de cei dimprejurul tău şi, la un moment dat, va trebui să le oferi şi tu ceva celor ce te înconjoară. Aşa au procedat şi cei ce te-au precedat. E o lege inevitabilă. Care sînt valorile noi de care pomenisem ? Astăzi fiecare om îşi face cîte un ideal, vrea să aibă un aport cît mai calificat la munca societăţii şi are posibilităţi practice să-şi realizeze virtualităţile. Desigur, cred că nu este cazul să-ţi propui ţinte irealizabile ; în orice caz, a ţi cu picioarele pe pămînt este o cerinţă mereu valabilă. Dar, repet, cu cît valorifici mai deplin ceea ce ţi se dă, cu atît ai la rîndul tău posibilitatea de a oferi mai mult.

Şerban Cionoff : Iartă-mă, concepţia mi se pare întrucîtva fatalistă. Fireşte, de mii şi mii de generaţii puiul creşte, pînă la un moment dat, fără nici o grijă, iar după aceea este obligat să-şi asume anumite greutăţi sau, în limbajul folosit aici, este obligat să *restituie*. Dar, pentru noi acest aspect cvasi-biologic este un aspect elementar. De fapt, treapta aflată în discuţia noastră este treapta responsabilităţii. Este vorba de *a consimţi*, ca urmare a înţelegerii. Este vorba a te angaja *conştient* într-un vast proces — politic, social, ideologic, educativ. Numai pe această cale şi numai în acest sens specialistul se leagă indestructibil de cetăţean, individul singular face corp cu omul social. Să mă ierte filologii dacă termenul este forţat, totuşi mi-e greu să-l evit : este vorba de conştientizarea viitorului specialist.

Jana Gheorghiu — Facultatea de limbă şi literatură română — anul V : Chiar dacă termenul e discutabil, înţelegem perfect sensul. Unitatea despre care vorbeşti, produs al gradului de responsabilitate, dă măsura umanismului socialist.

Şerban Cionoff : Da, dar sinteza nu este lineară şi uneori poate fi aproape dramatică. Angajarea înseamnă sincronizarea efortului tău cu acela al majorităţii absolute ; dar pe de altă parte lucrurile trebuie privite în evoluţia lor. Este cu putinţă să existe la un moment dat o angajare în direcţia unui ţel, sau al unui adevăr încă departe de a fi recunoscut în mod unanim. S-ar putea observa că primii marxişti se angajeră să lucreze pentru o cauză a cărei valoare şi finalitate universală era departe de a fi fost îmbrăţişată în mod unanim. Şi cred că în acest sens s-ar putea pune problema acceptării valorilor tinere în contextul social. Generaţia noastră este de părere că societatea în care trăim este într-adevăr, global socotind lucrurile, profund interesată în valorificarea calităţilor, potenţelor fiecărui individ, interesată în optimizarea lor. Şi că, deci, se poate crea un acord între ceea ce omul are de dat şi vrea să dea, pe de o parte, între ceea ce societatea doreşte şi este interesată să obţină de la el pe de altă parte. Dar aceasta nu înseamnă că nu există cazuri cînd coordonarea între planul social şi planul individual rămîne deficitară. Atunci se pot ivi contestaţii, tînărul crede că energiile sale creatoare s-ar putea îndrepta în altă direcţie decît i se propune...

Jana Gheorghiu : În acest caz, e posibil că la momentul opţiunii maturitatea, simţul responsabilităţii au fost în eclipsă. Hai să vorbim puţin despre aceia dintre noi care se pregătesc să-şi exercite profesia la catedră. În momentul intrării în facultate se prezintă o masă de tineri mai mult sau mai puţin uniformă, pregătiţi în liceu pe baza unui program de învăţămînt unic. După un an, doi, cînd noile cunoştinţe încep să se stratifice, se disting trei categorii de studenţi : sînt cei care cultivă ideea de a deveni profesori, alţii care au de gînd să întreprindă o muncă ştiinţifică, în sfîrşit sînt cei care vor să creeze. Să urmărim determinarea categoriei acelora care vor să devină profesori. Părerea mea este că facultatea nu reuşeşte să-i formeze întrutotul în această direcţie. Ea le transmite un sistem de cunoştinţe, dar nu ştiu dacă în aceeaşi măsură izbuteşte să le dea o orientare generală şi, ceea ce este şi mai important, să-i determine a se comporta *în viaţa de toate zilele* conform acestei orientări generale. Cu alte cuvinte nu ştiu în ce măsură promoţiei mele, ca să mă restring la ea, i-a fost educat *simţul responsabilităţii*, i-a fost format *axul lăuntric al angajării*. Cu riscul de a deranja anumite inerţii, trebuie să spun că asimilarea unor cursuri de ştiinţe sociale se confundă pentru unii cu trecerea respectivului examen. Dincolo de matricolă, însă, societatea noastră este profund interesată în a şti în ce măsură absolvenţii s-au pătruns de sensul multilateral al disciplinelor sociale, au reuşit să devină *activişti* ai vieţii sociale. Să ne punem întrebarea : în fond, cine poate să discearnă în modul cel mai competent dacă disciplinele sociale au fost însuşite în mod real sau au fost considerate ca simple obligaţii de învăţămînt ? Un prim răspuns ar fi, desigur : examinatorul. Dar ţinînd cont de specificul acestor discipline cu *răsfrîngere imediată* în viaţa universitară, un răspuns mai complet ar fi : examinatorul, dar şi colectivul studenţesc.

Florian Ciotea : Subscriu întrutotul la această idee. Colectivul are aproape zilnic elementele necesare acestei aprecieri. El nu este omogen, în ciuda eforturilor celor mai buni din cei ce-l alcătuiesc. Bunăoară putem consemna existenţa studenţilor care îşi traduc responsabilitatea socială în asumarea anumitor sarcini concrete pe care le duc cu consecvenţă pînă la realizare ; alături de aceştia, vreau să zic la polul opus în limitele aceluiaşi colectiv studenţesc, se află indiferenţii, cei care nu vor să accepte nici un fel de îndatoriri ce le-ar ştirbi dintr-un timp individual pe care îl socotesc inviolabil ; în sfîrşit, undeva la mijloc, există cei care acceptînd formal răspunderea, se eschivează în practică, sau „ţin pasul" numai pînă la apariţia momentelor mai dificile.

Emilian Stancu — Drept — anul V, secretarul comitetului U.T.C. al Universităţii : Poate că ar fi utilă exemplificarea nuanţată.

Florian Ciotea : Iată, am întîlnit o situaţie cînd un activist U.T.C., datorită unor greutăţi ivite în procesul muncii, devenise conştient de faptul că nu mai poate face faţă şi, în urma analizei întreprinse, a fost eliberat din funcţia pe care o îndeplinea, considerîndu-i-se propria rezervă ca fiind întemeiată. Cu totul altceva se petrecuse în cazul unui alt student. Bine pregătit din punct de vedere profesional în momentul cînd a fost propus pentru o responsabilitate în cadrul activităţii obşteşti, el a refuzat-o net. Se temea, zicea, că respectiva îndatorire avea să-i altereze rezultatele la învăţătură. Consider acest refuz expresia lipsei de responsabilitate.

Emilian Stancu : Dar care fuseseră criteriile colectivului în momentul cînd s-a orientat spre această propunere ?

Florian Ciotea : În prealabil avusese loc depistarea anumitor însuşiri ale omului ; comportarea sa de pînă atunci, situaţia profesională, perspectiva de a-şi organiza bine timpul şi a conduce în mod satisfăcător energiile colective, toate erau elementele unui sondaj socotit, pînă la proba contrarie, satisfăcător. A apărut însă, după cum v-am spus, şi această probă contrarie !

Emilian Stancu : Există studenţi care se complac în a face parte dintr-un fond *pasiv* ; adică îşi exercită onorabil anumite drepturi — în primul rînd dreptul la învăţătură — dar, de îndată ce se pune problema să intre în rîndurile unui fond *activ* de studenţi, cu însărcinări precise pe linie obştească, se recuză, declină oferta. Adică erau destul de buni pentru a fi îndrumaţi dar, vedeţi, nu se socotesc destul de buni pentru a îndruma... N-aş vrea să le fac proces de intenţie, totuşi... gradul de responsabilitate crescînd, studenţii în cauză văd apărînd la orizont şi nişte inconveniente, pe care cîteodată le numesc, cu sau fără dreptate, sacrificii. Ar fi o ipocrizie să negăm realitatea acestor inconveniente, dar principalul accent nu este aici. Esenţial este pentru noi necesitatea de a-l convinge pe fiecare coleg că acolo unde va fi trimis să lucreze după încheierea studiilor, *va trebui să facă parte dintr-un fond activ de intelectuali*, va avea îndatorirea expresă de a fi un ferment al vieţii obşteşti ; că, în momentul în care, tînăr profesor dintr-o localitate aflată undeva pe pămîntul ţării, va fi chemat să ia parte la un proces fertil, durabil, profund, de ridicare a nivelului spiritual al populaţiei, toţi vor socoti de la sine înţeles că între omul politic şi profesorul de limba română, să zicem, sau de matematici nu există nici cea mai mică barieră.

Ruxandra Răşcanu : Această judicioasă observaţie poate fi amendată în următorul sens. Dacă vrem ca în momentul absolvirii, viitorul intelectual specialist să devină un element deosebit de activ în viaţa obştească, trebuie să-l ajutăm ca, în anii facultăţii, studentul să poată opta pentru o anumită activitate : aceea către care are cele mai mari înclinaţii. Acest proces, cu laturile sale organizatorice şi educative, presupune perseverenţă şi fineţe, forţă de convingere şi o bună cunoaştere psihologică. Să ne gîndim la aspectele concrete ale operaţiei. Vine studentul de anul I şi, la propunerea ce i se face, replică mărturisind — sincer — că nu are vocaţie, că e un sfios, că timiditatea lui este o frînă împiedicîndu-l să lege două cuvinte, că se va face de rîs. Iar tu, colectiv care vrei să-l pui într-o funcţie de răspundere, trebuie să-i învingi teama, timiditatea, să-i dovedeşti că poate duce la bun sfîrşit acea însărcinare, dacă se va ocupa cu tenacitate de ea. A şti să-l echilibrăm pe „boboc", este o artă educativă a întregului colectiv.

Andrei Popescu : La celălalt capăt al studenţiei, întîlnim reţinerea celui aflat în pragul absolvirii. Se ştie că pe cei din anul IV este în genere mai greu să-i antrenezi în activităţile asociaţiilor studenţeşti. Ei se socotesc, în majoritate, nişte oameni deja formaţi, iar preocupările postuniversitare înundă deja spiritul lor, abstrăgîndu-i, foarte adesea, de la viaţa facultăţii. Poate că au dreptate ; poate că principala greutate a muncii obşteşti trebuie s-o poarte cei din anii mici, atunci cînd există foarte mulţi entuziaşti şi foarte puţini blazaţi...

Emilian Stancu : Nu este vorba de blazare. Colectivul universitar, societatea noastră în ansamblu, au interesul ca pe băncile facultăţii să se formeze o masă cît mai largă de specialişti-activişti. Pentru aceasta, aşa cum s-a arătat la ultima Conferinţă Naţională a U.A.S.R., este necesar ca în funcţiile de conducere ale asociaţiilor să lucreze rînd, pe rînd, un număr cît mai mare de studenţi. Nici nu mai este nevoie de demonstrat cît de utilă se poate dovedi această şcoală a muncii de conducere, acest exerciţiu de organizare a vieţii obşteşti. Din păcate, însă, practica muncii noastre nu ţine decît rareori seama de această indicaţie. De obicei, dacă activistul a corespuns în muncă, dacă a fost bun în anul trecut, masa studenţilor îl votează şi în anul următor. Desigur, omul a fost verificat, treaba va merge în continuare bine, dar acest interes este *inferior* interesului nostru ca mulţi, tot mai mulţi să treacă prin şcoala răspunderii.

Jana Gheorghiu : E adevărat : o serie întreagă de activităţi au loc la nivelul celor aleşi statutar. Consecinţa este că deprinderile muncii de organizaţie nu se răspîndesc cît de cît uniform în întreaga masă studenţească. Sub motivul că cei mai puţini străluciţi la învăţătură trebuie „menajaţi", lăsaţi să-şi consacre tot timpul învăţăturii, ceilalţi sînt suprasolicitaţi. În înnoirea cadrelor ar trebui să se aibă în vedere, cred, menţinerea unora care au posibilitatea *să continue* o experienţă fructuoasă, împreună cu cei antrenaţi *mai de curînd* în viaţa obştească. Altfel, vom avea de-a face, transpunînd grafic fenomenul, cu o piramidă, al cărei vîrf în ultimul an de studii nu va mai aminti prin nimic baza impunătoare de energii tinere din anul I.

Carol Man : Se amintise adineaori de sacrificii. Un element într-adevăr există în afirmaţia că timpul, fiind limitat, dacă îţi asumi sarcina să îndeplineşti anumite obligaţii trebuie să renunţi la altceva. Îndeobşte sînt aleşi oameni foarte bine pregătiţi. Dacă oamenii aceştia sînt însă încărcaţi mai mult decît pot, cum ziua are şi pentru ei tot 24 de ore ca şi pentru ceilalţi, iar ei au de rezolvat o sumedenie de lucruri de interes comun, la altele, de interes privat, să zicem aşa, trebuie să renunţe. Prin această renunţare treptată se poate ajunge în unele cazuri şi la nişte rezultate mai slabe la învăţătură. Atunci se poate strecura paradoxul că responsabilitatea ar acţiona ca un bumerang ! E fals, fireşte. Nici omul în cauză, nici colectivul n-ar trebui să accepte ca situaţia să ajungă pînă în acest punct. Dacă activistul de organizaţie reuşeşte să-şi formeze un colectiv apropiat şi de nădejde, sarcina lui e mai uşoară, deşi volumul de activităţi sporeşte.

Emilian Stancu : În ultimă instanţă revenim deci la ideea *propagării responsabilităţii în mase studenţeşti cît mai largi*. Altfel întîlnim renunţările despre care s-a pomenit, renunţări dureroase, chiar dacă în viaţa de toate zilele se numesc, simplu, o carte, un volum de artă, un film, o plimbare. Pe noi trebuie să ne mai preocupe ceva. O chestiune de etică. Unii au ideea de a se menţine „în rezervă" în anii facultăţii pentru ca, o dată absolvenţi, să vină cu nişte energii proaspete neconsumate, şi să obţină „puncte" în plus faţă de foştii colegi. Cel mai elementar spirit de echitate ne cere să avem în vedere şi de aci înainte, în aprecierea muncii studenţeşti, împletirea organică, armonioasă a îndatoririlor profesionale cu cele obşteşti.

Andrei Popescu : Ai dreptate, chiar dacă la traducerea în practică a aprecierii pînă la cele mai mici unităţi de măsură este greu să fii consecvent — tu profesor, tu catedră, tu decanat. Dar să nu uităm că judecătorul efectiv şi important al responsabilităţii noastre rămîne *VIAŢA*. Ne manifestăm astăzi pentru ceea ce vom fi mîine. Mergem la cursuri, la seminarii, sîntem dornici să învăţăm, iniţiem acţiuni tinereşti, variate, ne manifestăm ca elemente sociale. Deci, ne educăm în mod individual responsabilitatea în cadrul unui colectiv, totul în nişte raporturi vii, în continuă mişcare, cu sute de implicaţii. Toate acestea nu sînt decît un imens, un formidabil exerciţiu pentru ceea ce ne aşteaptă după absolvire. Atunci ceea ce a trecut cu adevărat *prin* noi modificîndu-ne felul de a gîndi, de a simţi, de a acţiona va deveni, în contextul unei şcoli, sau al unui laborator sau al unui tribunal, o pîrghie a realităţii socialiste. Dacă înţelegem asta, responsabilitatea, din noţiune abstractă, devine fotografia sufletului nostru.

ANDREI POPESCU

CAROL MAN

JANA GHEORGHIU

Telegrame de felicitare adresate tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi tovarăşului Ion Gheorghe Maurer cu prilejul realegerii în funcţiile de preşedinte al Consiliului de Stat şi de preşedinte al Consiliului de Miniştri

Cu prilejul realegerii sale în funcţia de preşedinte al Consiliului de Stat, tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit telegrame de felicitare ce i-au fost adresate de Kim Ir Sen, preşedintele Cabinetului de Miniştri al Republicii Populare Democrate Coreene, şi Toi En Ghen, preşedintele Prezidiului Adunării Populare Supreme a Republicii Populare Democrate Coreene.

Preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România a primit, de asemenea, telegrame de felicitare din partea preşedintelui Confederaţiei Elveţiene, Ludwig van Moos, precum şi din partea regelui Marocului, Hassan al II-lea.

Cu prilejul realegerii sale în funcţia de preşedinte al Consiliului de Miniştri, tovarăşul ION GHEORGHE MAURER a primit telegrame de felicitare adresate de Todor Jivkov, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Bulgaria, Mehmet Shehu, preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Albania.

De asemenea, preşedintele Consiliului de Miniştri a primit telegrame de felicitare adresate de Mariano Rumor, preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Italiene, şi de Suleyman Demirel, primul ministru al Turciei.

(Agerpres)

Frumoasa clădire a Institutului de proiectare I.P.I.U.

MITING DE SOLIDARITATE CU LUPTA EROICĂ A POPORULUI VIETNAMEZ

În cadrul manifestărilor prilejuite de săptămîna de solidaritate cu lupta poporului vietnamez, marţi după-amiază a avut loc, la Clubul uzinelor „Republica" din Bucureşti, o adunare organizată de Comitetul naţional de solidaritate cu lupta poporului vietnamez şi Uniunea Generală a Sindicatelor din România.

Deschizînd adunarea, Costache Cristea, preşedintele comitetului sindicatului Uzinelor „Republica", a salutat prezenţa ambasadorului R. D. Vietnam la Bucureşti, Hoang Tu, a şefului ad-interim al Reprezentanţei permanente la Bucureşti a Frontului Naţional de Eliberare din Vietnamul de sud, Tran Kien, precum şi a membrilor Ambasadei şi Reprezentanţei permanente.

A luat apoi cuvîntul Gheorghe Borş, membru al Comitetului naţional de solidaritate cu lupta poporului vietnamez, preşedintele Consiliului municipal al sindicatelor — Bucureşti. După ce s-a referit la lupta eroicului popor vietnamez, dusă de-a lungul secolelor pentru apărarea libertăţii şi fiinţei sale naţionale, vorbitorul a spus: Agresiunii imperialismului american, poporul vietnamez din nord şi din sud i-a răspuns printr-o mobilizare maximă a tuturor forţelor sale. În pofida concentrării de forţe, intervenţioniştii nu au putut slăbi hotărîrea de luptă a poporului vietnamez.

Răspunzînd chemării Partidului celor ce muncesc din Vietnam, oamenii muncii din Republica Democrată Vietnam au dat lovituri puternice agresorului, reuşind, totodată, ca în condiţiile grele ale războiului, să obţină rezultate remarcabile în producţia industrială şi agricolă.

La rîndul său, populaţia din Vietnamul de sud, sub conducerea Frontului Naţional de Eliberare, a înscris pagini de eroism în lupta cu forţele intervenţioniste, F.N.E. afirmîndu-se ca reprezentant autentic al populaţiei sud-vietnameze, exponent al aspiraţiilor ei fundamentale. Militînd cu fermitate pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a-şi alege nestingherit calea dezvoltării sale sociale, Partidul Comunist Român şi poporul nostru îşi exprimă solidaritatea frăţească cu Republica Democrată Vietnam, cu Frontul Naţional de Eliberare din Vietnamul de sud, îşi manifestă hotărîrea de a acorda poporului vietnamez întregul sprijin material, moral şi politic, pînă la obţinerea victoriei finale, considerînd aceasta drept o înaltă îndatorire internaţionalistă.

În continuare a vorbit ambasadorul R. D. Vietnam la Bucureşti, Hoang Tu. Mulţumind pentru organizarea acestei manifestări de solidaritate cu lupta dreaptă a poporului vietnamez, vorbitorul a relatat pe larg lupta eroică a poporului ţării sale, încheind astfel: Folosim acest prilej pentru a exprima încă o dată mulţumirile noastre sincere partidului, guvernului şi poporului român pentru sprijinul preţios şi eficace acordat.

A luat, de asemenea, cuvîntul şeful ad-interim al Reprezentanţei permanente a F.N.E. la Bucureşti, Tran Kien.

Adunarea organizată astăzi — a arătat vorbitorul în încheiere — este o manifestare vie a solidarităţii poporului român cu poporul vietnamez. Aceasta constituie pentru armata şi populaţia sud-vietnameză o mare sursă de încurajare în lupta lor îndîrjită împotriva celei mai mari puteri imperialiste din lume. Ţinem să mulţumim Partidului Comunist, guvernului şi poporului român pentru sprijinul moral şi politic, precum şi pentru ajutorul multilateral acordat luptei poporului nostru.

★

Cu prilejul zilei de 19 martie, ziua internaţională de solidaritate cu Vietnamul, Frontul Unităţii Socialiste, precum şi Comitetul naţional de solidaritate cu lupta poporului vietnamez, împreună cu Liga română de prietenie cu popoarele din Asia şi Africa au trimis telegrame de solidaritate Comitetului Central al Frontului Patriei din R. D. Vietnam şi Comitetului Central al Frontului Naţional de Eliberare din Vietnamul de sud.

De asemenea, Uniunea Generală a Sindicatelor, Comitetul Naţional pentru Apărarea Păcii, Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociaţiilor Studenţilor din România şi Consiliul Naţional al Femeilor, au trimis telegrame de solidaritate organizaţiilor similare din R. D. Vietnam şi Frontului Naţional de Eliberare din Vietnamul de sud.

Telegrame de felicitare primite de tovarăşul Ştefan Voitec cu prilejul realegerii sale în funcţia de preşedinte al M. A. N.

Cu prilejul realegerii sale în funcţia de preşedinte al Marii Adunări Naţionale, tovarăşul Ştefan Voitec a primit telegrame de felicitare din partea preşedintelui Adunării Populare a R.P. Albania, Behar Shtylla; preşedintelui Adunării Federale a R.S. Cehoslovace, Peter Colotka; preşedintelui în funcţie al Camerei Populare a R.D. Germane, Hermann Matern; preşedintelui Marelui Hural Popular al R.P. Mongole, Batocirin Altangerel; preşedintelui Seimului R.P. Polone, Czeslaw Wycech; preşedintelui Adunării de Stat a R.P. Ungare, Gyula Kallay; preşedintelui Sovietului Uniunii al Sovietului Suprem al U.R.S.S., Ivan Spiridonov, şi preşedintelui Sovietului Naţionalităţilor al Sovietului Suprem al U.R.S.S., Justas Paletskis; Speaker-ul Adunării Populare a Republicii Arabe Unite, Labib Shokair; preşedintelui Adunării Naţionale din Tunisia, Dr. Sadok Mokaddem, precum şi din partea preşedintelui Adunării Naţionale din Turcia, Ferruh Bozbeyli.

Tovarăşul Paul Niculescu-Mizil a plecat la Moscova

Marţi la amiază a părăsit Capitala, plecînd spre Moscova, tovarăşul Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., pentru a lua parte la lucrările Comisiei pregătitoare a Consfătuirii internaţionale a partidelor comuniste şi muncitoreşti.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, erau prezenţi tovarăşii Virgil Trofin, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., Dumitru Popescu, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Ghizela Vass şi Bujor Sion, şefi de secţie la C.C. al P.C.R., activişti de partid.

Au fost de faţă A.V. Basov, ambasadorul Uniunii Sovietice la Bucureşti, şi membri ai ambasadei.

★

La sosire, pe aeroportul Vnukovo, se aflau V.V. Grişin, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., şi alte persoane oficiale.

Au fost prezenţi Mihai Dalea, secretar al C.C. al P.C.R., care a participat la activitatea grupului de lucru pentru pregătirea materialelor în vederea consfătuirii partidelor comuniste şi muncitoreşti, Teodor Marinescu, ambasadorul României la Moscova, şi membri ai ambasadei.

Sosirea unei delegaţii de activişti ai Partidului Comunist din Cehoslovacia

Marţi a sosit în Capitală o delegaţie de activişti ai Partidului Comunist din Cehoslovacia, condusă de ing. Anton Perkovici, membru al C.C. al P.C.C., deputat în Adunarea Federală a R. S. Cehoslovace, preşedintele Comitetului Naţional raional Zilina, care, la invitaţia Comitetului Central al Partidului Comunist Român, va face o vizită în schimb de experienţă în ţara noastră.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegaţia a fost salutată de tovarăşii Ioan Cîrcei, membru al C.C. al P.C.R., şef de secţie la C.C. al P.C.R., Nicolae Ionescu, adjunct de şef de secţie la C.C. al P.C.R., de activişti de partid.

Au fost de faţă Karel Komarek, consilier al ambasadei R.S. Cehoslovace la Bucureşti, şi membri ai ambasadei.

(Agerpres).

AGENDA

● DELEGAŢIA CULTURALĂ condusă de Pompiliu Macovei, preşedintele Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă, care a făcut o vizită în Tunisia la invitaţia secretarului de stat al afacerilor culturale şi informaţiilor, Chadli Klibi, s-a înapoiat marţi după-amiază în Capitală.

La 17 martie, delegaţia culturală română condusă de Pompiliu Macovei, preşedintele Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă a fost primită de Habib Bourguiba, preşedintele Republicii Tunisiene.

La primire au asistat Chadli Klibi, secretar de stat al afacerilor culturale şi informaţiilor, şi alţi membri ai guvernului tunisian, precum şi Emilian Manciur, însărcinat cu afaceri ad-interim al României la Tunis.

Cu acest prilej, ministrul român a transmis preşedintelui Bourguiba un salut cordial din partea preşedintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu. Mulţumind călduros, şeful statului tunisian a adresat la rîndul său, preşedintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, urări de sănătate şi fericire, iar poporului român succese în continuare în edificarea vieţii sale noi.

După întrevedere, Pompiliu Macovei şi persoanele care l-au însoţit au fost invitaţi la dejun de către preşedintele Republicii Tunisiene.

În cursul zilei a avut loc la Tunis semnarea unui acord de cooperare în domeniul cinematografiei între România şi Tunisia.

(Agerpres)

● MARŢI SEARA a sosit în Capitală o delegaţie a Federaţiei organizaţiilor de copii şi tineret din Republica Socialistă Cehoslovacă, formată din Helena Micakova, membră a Comisiei internaţionale a Comitetului Central al Federaţiei, dr. Jan Sabol, vicepreşedinte al Uniunii Tineretului Muncitor din R.S. Cehoslovacă şi Jiri Bergl, secretar al Uniunii cluburilor pentru tineret din Cehia şi Moravia, care la invitaţia C.C. al U.T.C. vor face o vizită în ţara noastră.

● Cu prilejul celei de-a 48-a aniversări a creării Armatei Populare Mongole, ambasadorul R.P. Mongole la Bucureşti, Damdinnerenghiin Bataa, a oferit marţi un cocteil în saloanele ambasadei.

● MARŢI SEARA a sosit în Capitală ministrul comerţului al Danemarcei, Knud Thomsen, care va participa la apropiata inaugurare a expoziţiei industriale daneze.

● MARŢI LA AMIAZĂ a sosit în Capitală o delegaţie a organizaţiilor de pionieri din Cehia şi Slovacia.

(Agerpres).

ANUNŢ

MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÂNTULUI reaminteşte că vacanţa de primăvară în învăţămîntului de cultură generală, în învăţămîntul profesional, tehnic şi liceal de specialitate începe în ziua de 22 martie după ultima oră de curs.

Şcolile îşi relau activitatea în ziua de 7 aprilie a.c.

UNDE AU DISPĂRUT MESERIILE DE ARTĂ

(Urmare din pag. I)

ucenicia în artă, un Dimitrie Paciurea şi Constantin Brâncuşi. Numai într-o astfel de instituţie s-ar putea evita o însuşire necorespunzătoare a meseriei, diletantismul în general. Într-o astfel de şcoală în care pe parcursul a 2 sau 3 ani, s-ar putea însuşi noţiuni solide de tehnologia materialelor, de desen şi perspectivă, de istoria artei (a meşteşugului respectiv) probleme de „industrial-design", de estetică a cărţii, a publicaţiilor etc., cunoştinţe consolidate printr-o serioasă practică în producţie (pe lîngă fabricile de sticlă, faianţă, ţesătorii, şantiere de construcţii ş.a.). O astfel de şcoală ar deveni o inestimabilă rezervă de energii pentru întreaga noastră industrie, a cărei producţie specifică se întretaie adesea cu preocupările de artă. Avem talente şi o spun fără intenţia de a ne complimenta, dar aceste talente se pierd prin imposibilitatea de a le utiliza, de a le dezvolta şi canaliza în modul cel mai fericit. Mă gîndesc la numeroşii absolvenţi ai şcolilor populare de artă, care după absolvire se îndepărtează treptat de artă, la mulţi dintre elevii Liceului de arte plastice (care nu trebuie privit numai ca o „şcoală de genii" ce furnizează într-o proporţie destul de mică cum o vădeşte realitatea, institutelor de artă pe viitorii studenţi, viitori pictori, sculptori sau graficieni), ca şi la cei care ar vrea să urmeze o asemenea şcoală dar se îndreaptă, sub imperiul întîmplării, către alte specialităţi.

— O astfel de şcoală este, evident, necesară. Poate deveni şi „rentabilă"?

— Evident. Totul depinde de modul cum poate fi organizată Voi oferi un singur exemplu, deşi nu este singurul care se poate oferi. La Praga există o asemenea şcoală, cu un profil divers (sticlărie, feronerie, vitraliu, ceaprazărie etc. etc.), afiliată unor unităţi productive din ramurile respective, unde tinerii, alături de cunoştinţele teoretice, şi le pot însuşi şi pe cele practice „pe viu", în fluxul producţiei, contribuind material prin munca lor — treptat — la realizarea acesteia. Numărul elevilor este dirijat de necesităţi, iar fiecare absolvent este reclamat de postul sau anume, pentru care s-a pregătit, pentru care s-a investit un serios efort material şi spiritul de instruire.

— În competenţa cărui for credeţi că revin asemenea sarcini? Credeţi în posibilitatea realizării lor?

— Eu nu pot oferi soluţii. Cred, însă, că în cel al C.S.C.A.-ului sau Ministerului Învăţămîntului sau al amîndouăora. Dacă m-aş gîndi că această idee nu e chiar atît de nouă (a fost pusă în discuţie tot în presă) şi că, după cîte cunosc eu, n-a avut nicăieri un ecou, ar trebui să fiu pesimist, să accept că aceste meserii vor muri (în cel mult 20 de ani ne vom trezi în faţa unui fapt împlinit). Sper însă — incorigibil optimist — că acest apel nu se va pierde în van, că va însemna (poate) încă o „semnătură" pe certificatul de naştere al acestei şcoli. Să ne grăbim să utilizăm învăţătura şi experienţa vechilor meşteri (căci problema cadrelor didactice nu mi se pare un aspect cu totul pasager, neînsemnat), să oferim tinerilor talentaţi o posibilitate nouă de afirmare.

MERIDIAN • MERIDIAN • MERIDIAN

● DUPĂ CUM S-A ANUNŢAT, la Basel a avut loc reuniunea Federaţiei internaţionale de handbal cu care prilej s-a stabilit sistemul de desfăşurare a viitorului campionat mondial masculin de handbal Turneul final va avea loc în Franţa, între 26 februarie şi 8 martie 1970. Vor lua parte 16 echipe, dintre care 6 (Franţa ca ţară organizatoare, primele trei clasate la ultimul campionat: Cehoslovacia, Danemarca şi România, apoi Japonia, şi S.U.A. sau Canada) sînt calificate din oficiu.

În cursul şedinţei de la Basel a fost examinată şi problema turneului olimpic de handbal ce va avea loc cu prilejul Olimpiadei de la München din anul 1972. Această competiţie ar urma să reunească 16 echipe; primele opt clasate la campionatul mondial din 1970 fiind calificate din oficiu. Celelalte opt echipe vor fi desemnate prin turnee preliminare

● DUPĂ O ZI DE ODIHNĂ, campionatul mondial de hochei pe gheaţă a fost reluat marţi la Stockholm. Echipa Cehoslovaciei a învins cu scorul de 7—4 (4—1, 3—1, 0—2) echipa Finlandei, iar echipa Suediei a întrecut cu scorul de 8—2 (1—2, 3—0, 4—0) echipa S.U.A., iar echipa U.R.S.S. a învins cu scorul de 7—1 (5—1, 2—0, 0—0), selecţionata Canadei.

● A ÎNCETAT DIN VIAŢĂ, în vîrstă de 85 de ani, Fernand Gonder, care în anul 1904 a fost recordman mondial la săritura cu prăjina, cu performanţa, fenomenală pe atunci, de 3,70 m.

● ECHIPA SUEDEZA DE FOTBAL F. C. Djurgarden îşi începe astăzi turneul în ţara noastră întîlnind pe stadionul Republicii echipa Progresul. Jocul începe la ora 15,30.

SPORT

ÎNTÎLNIREA ÎNTRE FOTBALIŞTI ŞI SIMPATIZANŢII ECHIPEI NAŢIONALE

O PREMIERĂ CU O MIE DE INTERPREŢI

COLEA RĂUTU

DUMITRU FURDUI

ION BESOIU

Marea iubire pentru fotbal nu se trădează niciodată. Deşi vremea a fost vitregă, întîlnirea organizată de ziarul nostru şi secţia propagandă a C.N.E.F.S., între fotbalişti şi simpatizanţii echipei naţionale, luni seara, în sala Floreasca reuniune inedită în felul ei, a cunoscut o afluenţă mare de public — peste 1200 de spectatori — ca la marile derbiuri. O autentică premieră cu fotbal şi muzică care a avut un... arbitru excelent în persoana reputatului condeier Ioan Chirilă care a condus, cu vervă şi subtilitate, „ostilităţile".

Noi amintim cît de mult au savurat spectatorii butadele, pline de haz, adesea de causticitate, cărora le găsea locul între prezentările făcute componenţilor lotului naţional şi celor doi antrenori: Angelo Niculescu şi Emeric Vogl. Nu i-a fost însă deloc uşor. Dacă, de data aceasta eroii gazonului au „jucat" în limitele regulamentului, imprimînd partidei o ţinută elegantă şi fair-play, spectatorii, în schimb, s-au dovedit combativi şi... diplomaţi. Ei au demonstrat că sînt buni cunoscători ai sportului rege, mulţi lăsînd să se înţeleagă că pasiunea lor are o statornicie implacabilă. Tactica adoptată a fost din cele mai eficace. Nu şi-au dezvăluit intenţiile decît numai după ce, amfitrionul serii, Ioan Chirilă, şi-a epuizat întrebările interviurilor fulger cu o parte din componenţii lotului naţional. Ei au „studiat" cu atenţie răspunsurile date de preopinenţi şi apoi au început să atace din toate colţurile sălii Floreasca cu tot felul de întrebări.

Răspunsurile fotbaliştilor şi antrenorilor lotului, de o manieră ponderată, înscrise în sfera modestiei, nu au scăzut cu nimic zelul „anchetatorilor" din tribune. Cînd s-a anunţat că asistenţa este îndrituită să ancheteze fotbalul — avînd dreptul la zece întrebări — o sută de miini, poate mai multe chiar, s-au înălţat sub cupola sălii Floreasca. A fost singura dată cînd Ioan Chirilă şi-a pierdut... flerul. Nu exista nici-un... criteriu de selecţie, deoit insistenţa temerară a celor care aveau ceva „foarte important" de întrebat. Aşa că, o întrebare de pe... extrema dreaptă (a se citi tribuna din dreapta), alta de pe extrema stîngă încît s-a angajat „o cursă" spectaculoasă pe timp de o oră şi ceva. Ca la o veritabilă conferinţă de presă. Prezentarea, pe scurt, a planului „tactic şi strategic" de pregătire a echipei naţionale de către antrenorul Angelo Niculescu, a oferit şi ea destule subiecte la... obiect.

...Dar zece întrebări sînt zece întrebări şi nu mai mulţe. Litera regulamentului e lege! — şi spectatorii au dovedit şi aici că cunosc faţetele fair-play-ului.

În arenă intră alţi... actori. Actori adevăraţi. Şi, de ce nu, aplaudaţi: Colea Răutu, Dem. Savu, Ion Besoiu şi Dumitru Furdui, cunoscuţi nu numai de pe scenă, din filme, ci şi din tribunele stadioanelor şi uneori chiar de acolo unde realităţile de pe gazon dau foc pulberii din taberele suporterilor. Au povestit anecdote hazlii despre fotbal? Au evocat „cariera" lor de sportivi? Da şi nu. Mai exact, în puţine cuvinte, ei au vorbit cu căldură despre asemănarea între cele două... teatre: din sală şi de pe gazonul verde, despre emoţia şi responsabilitatea pe care o simt cînd apar în faţa unui public de cîteva sute de persoane. Dar dacă noi am „evoluat" în faţa unui stadion întreg? — se înţelegea în subsidar apropoul la adresa... confraţilor.

„Bursa pronosticurilor" a antrenat şi ea opinia publicului. Cronicari sportivi din Capitală, de la toate ziarele, revistele şi de la Radioteleviziune, pe cît de proliţi sînt în comentariile lor, pe atît de concişi s-au arătat în pronosticuri. Media opiniilor, în legătură cu şansele echipei noastre la Atena şi Laussane, a dat cîştigători în ambele partide pe fotbaliştii români. Să ziceţi dv. că nu sînt gazetarii „obiectivi"? Dar — ce te faci că imediat după răspuns fiecare dintre ei a aşezat înaintea verdictului cîte un... dacă!? cred că...

Palpitanta partidă din Floreasca s-a desfăşurat într-un tempo şi echilibru de forţe, încît, la sfîrşit, tabela de marcaj a rămas neschimbată şi a fost nevoie de „prelungiri". Binevenite, se înţelege, şi pentru unii şi pentru alţii. În timp ce „vedetele" gazonului au părăsit scena, vedetele scenei au intrat în... arenă. O stea de primă mărime în muzica uşoară, Margareta Pîslaru a prezentat un îndelung aplaudat recital — în acompaniamentul orchestrei lui Rolf Albricht. Galeria a găsit suficiente resurse pentru aplauze, chiar dacă „momentul fotbalistic" le solicitase la maximum, şi apreciata noastră cîntăreaţă a fost rechemată de cîteva ori pe... gazon.

Cea de a doua repriză din „prelungiri" a aparţinut orchestrei „Mondial" — sub bagheta lui Mircea Drăgan — şi a unui „cvartet" cu forţe proaspete, care a prelungit dialogul pînă după ora 22, — Aura Urziceanu, Sergiu Cioiu, Radu Stoica şi Gabriel Drăgan.

Sigur, după această prezentare sumară, mulţi vor regreta că n-au putut semna prezenţa la această originală manifestare, un „cocteil" cu fotbal şi muzică. Alţii poate nu ne vor crede că a fost aşa de frumos. Pentru aceştia, aducem alăturat şi argumentul imaginilor vizuale. Pentru cei cu regrete o singură consolare: ziarul nostru va continua să organizeze asemenea dialoguri şi, pe cît cu putinţă, din ce în ce mai reuşite şi interesante.

VASILE CĂBULEA

Antrenorul E. VOGEL

LUCESCU

SATMĂREANU

Petescu dînd autografe admiratorilor

BOC

DINU

de peste hotare

COMITETUL CELOR 18 STATE PENTRU DEZARMARE ȘI-A RELUAT LUCRĂRILE

GENEVA 18. — Corespondentul Agerpres, Horia Liman, transmite: Marți după-amiază, la Palatul Națiunilor din Geneva au fost reluate lucrările Comitetului celor 18 state pentru dezarmare.

După cum se știe, ultima sesiune s-a încheiat cu aproape șapte luni în urmă prin adoptarea textului Tratatului de neproliferare a armelor nucleare. Delegația română la lucrările Conferinței este condusă de ambasadorul Nicolae Ecobescu, șeful misiunii permanente a Republicii Socialiste România la Geneva.

La deschiderea ședinței inaugurale, D. Protitch, reprezentantul special al secretarului general al O.N.U., a prezentat conferinței mesajul lui U Thant. Exprimîndu-și îngrijorarea față de intensificarea cursei înarmărilor, secretarul general a subliniat că din 1962 pînă acum cheltuielile militare anuale mondiale au trecut de la circa 120 miliarde dolari la peste 180 miliarde. Secretarul general al O.N.U. amintește apoi rezoluțiile Adunării Generale cu privire la necesitatea angajării unor discuții bilaterale sovieto-americane în vederea limitării cursei pentru construcția rachetelor nucleare, ca și la necesitatea ca membrii comitetului să caute soluții în domeniul dezarmării nucleare și nenucleare și alte măsuri colaterale de dezarmare, îndeosebi cele cu privire la utilizarea pașnică a fundului mărilor și oceanelor.

Luînd cuvîntul, A. A. Roșcin, șeful delegației sovietice, a dat citire mesajului adresat conferinței de președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Alexei Kosighin. Amintind contribuția comitetului la realizarea Tratatului de neproliferare a armelor nucleare, șeful guvernului sovietic se pronunță în favoarea unui acord cu privire la interzicerea folosirii în scopuri militare a fundului mărilor și oceanelor și a subsolului acestora.

Șeful delegației americane, Gerard Smith, a dat apoi citire scrisorii de instrucțiuni pe care a primit-o din partea președintelui Nixon, cerînd ca ea să fie considerată document al conferinței. Președintele Nixon însărcinează delegația S.U.A. să trateze următoarele probleme: semnarea unui acord internațional în vederea interzicerii instalării de arme nucleare sau alte arme de distrugere în masă pe fundul mărilor și oceanelor; încheierea unui acord pentru interzicerea tuturor experiențelor nucleare sub control strict și eficace.

Șeful delegației mexicane, Alfonso Garcia Robles, a apreciat că problema care urmează să fie discutată cu prioritate este încetarea cursei înarmărilor și dezarmarea nucleară. El a criticat Tratatul de neproliferare a armelor nucleare, spunînd că este destinat să împartă lumea în două grupări; respectiv un mic grup de țări dispunînd de dreptul exclusiv de a avea arme nucleare și o imensă majoritate de alte state care vor fi întotdeauna lipsite de acest drept. Vorbitorul a amintit apoi că guvernele S.U.A. și U.R.S.S. s-au declarat gata să abordeze problema limitării numărului de vehicule purtătoare de arme nucleare strategice ofensive și a sistemelor de apărare împotriva proiectilelor balistice.

În încheierea ședinței, șeful delegației sovietice, A. A. Roșcin, a prezentat, în numele guvernului său, un proiect de tratat cu privire la interzicerea folosirii în scopuri militare a fundului mărilor și oceanelor și a subsolului acestora dincolo de limita apelor teritoriale naționale (stabilite la 12 mile maritime).

Delegația română a sosit la Singapore

Tovarășul Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, care vizitează Singapore în fruntea unei delegații guvernamentale, a avut marți convorbiri cu președintele Yusof bin Ishak, precum și cu ministrul afacerilor externe, S. Rajaratnam.

În aceeași zi, oaspeții români au vizitat portul Singapore și au făcut un tur al radei.

Convorbirile delegației române cu oficialitățile guvernamentale ale Singaporelui și cu industriași menționează agenția Reuter încep miercuri.

Reprezentantul personal al președintelui Nixon, John Irwin, sosit săptămîna trecută la Lima, a avut o întîlnire cu președintele peruvian, generalul Juan Velasco Alvarado, și cu primul ministru, generalul Ernesto Montagne. În cercurile politice peruviene se afirmă că Irwin i-ar fi prezentat cu această ocazie președintelui peruvian o scrisoare din partea președintelui Nixon în care îl anunță că reprezentantul său este autorizat să trateze în vederea soluționării disputei dintre S.U.A. și Peru, ivită în urma expropierii instalațiilor societății nord-americane „International Petroleum Company". Înainte de această întîlnire, Irwin a discutat cu ministrul de externe peruvian, generalul Edgardo Mercado Jarvin. Întrebat de ziariști cît intenționează să rămînă la Lima, reprezentantul personal al președintelui Nixon a menționat că durata misiunii sale va depinde de progresele ce vor fi realizate în convorbirile cu autoritățile peruviene.

Solidari cu eroicul Vietnam

Vietnamul nu și-a redobîndit liniștea și pacea. Această încercată țară și poporul ei care a dat dovadă de o bărbăție cu adevărat legendară cunosc încă dramatismul unui sîngeros război. Dar agresorii americani care au declanșat acest război se găsesc într-un prelungit impas militar și politic. Ei n-au putut înfrînge poporul vietnamez pe calea armelor: pe cîmpul de luptă intervenioniștii au suferit repetate înfrîngeri, iar represiunile la care s-au dedat nu le-au adus efectele scontate. Vietnamul n-a fost îngenunchiat așa precum sperau strategii Pentagonului. Bătăliile din acest colț al Asiei au demonstrat elocvent că un popor — chiar mai puțin numeros — se poate opune cu succes unei mari puteri dotată cu un uriaș potențial militar, atunci cînd este însuflețit de o voință unitară, patriotică, de încredere nezdruncinată în dreptatea cauzei sale.

În această zi internațională de solidaritate cu lupta eroică a poporului vietnamez împotriva agresiunii americane,

poporul român, oamenii iubitori de pace de pe toate continentele își afirmă convingerea fermă că această luptă va triumfa, că nu există forță capabilă să înfrîngă un popor ce își apără ființa națională, dreptul la libertate și independență. Puternicele acțiuni ofensive ale patriotilor sud-vietnamezi, forța mereu crescîndă a Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud reflectă realități incontestabile din această parte a Asiei. Zeci de baze și puncte strategice americano-saigoneze sînt atacate în fiecare zi. Patrioții acționează pretutindeni — din delta Mekongului pînă în inima Saigonului. Ofensiva generală declanșată de F.N.E. evidențiază potențialul de care dispune, sprijinul activ al poporului sud-vietnamez. Deși posedă efective considerabile, intervenioniștii americani și gruparea Thieu-Ky sînt obligați să se retragă într-o defensivă extrem de dificilă. Pierderile agresorilor sînt mereu mai mari și acest lucru este recunoscut în prezent chiar de cartierul general american.

Sub presiunea opiniei publice, Washingtonul a încetat necondiționat bombardamentele asupra R.D. Vietnam, iar la Paris au început lucrările conferinței cvadripartite pentru reglementarea problemei vietnameze. Dar S.U.A. refuză să desprindă învățăminte din eșecurile trecutului. Delegația americană are o atitudine lipsită de spirit realist, ceea ce împiedică progresul tratativelor. Concomitent, la Washington s-au făcut auzite declarații oficiale care contravin speranțelor de pace ale popoarelor. Refuzul de a retrage trupele americane din Vietnamul de sud ca și amenințările formulate în legătură cu „posibilitatea unei ripuste" a S.U.A. în Vietnam, au provocat o vie reacție chiar în lumea politică de peste ocean. Senatorul republican Javits afirma că **„noua administrație va trebui să tragă învățăminte din dezastrul în care s-a aflat Administrația Johnson și să nu meargă pe aceeași cale".** Iar colegul său William Ryan sublinia că **„Statele Unite trebuie să pună capăt cît mai curînd posibil acestui război tragic și costisitor prin tratative diplomatice și o reglementare politică".**

„Poporul vietnamez dorește fierbinte pacea — scria ziarul vietnamez NHAN DAN — **dar aceasta trebuie să fie o pace în condiții de independență și libertate. Dacă Statele Unite doresc cu adevărat pacea ele trebuie să pună capăt agresiunii lor și oricăror acte de încălcare a suveranității și securității R. D. Vietnam, să retragă necondiționat toate trupele S.U.A. și ale sateliților lor din Vietnamul de sud și să lase poporul sud-vietnamez să-și soluționeze singur problemele, în conformitate cu programul politic al F.N.E. din Vietnamul de sud, fără amestec străin. Aceasta este soluția politică justă a problemei vietnameze".**

Această poziție se bucură de sprijinul tuturor celor ce doresc ca pacea să triumfe în Vietnam, iar neînfricatul popor vietnamez să dobîndească dreptul de a-și decide soarta potrivit propriei sale voințe.

M. RAMURĂ

din viața tineretului lumii

După „Puerto Montt"

Două zile consecutiv, centrul capitalei chiliene a fost arena unor demonstrații studențești soldate cu ciocniri între studenți și poliție. Simbătă, Federația națională a studenților chilieni anunța declanșarea unei greve universitare de o săptămînă.

Actualul val de demonstrații și frămîntări studențești se încadrează în larga mișcare populară de protest împotriva a ceea ce presa sud-americană denumește „masacrul de la Puerto Montt". Mica localitate Puerto Montt a fost, la 9 martie, teatrul unor incidente sîngeroase soldate cu 6 morți și 47 de răniți, incidente care și-au avut originea în încercarea detașamentelor poliției de a evacua cu forța peste 200 de familii nevoiașe, instalate, fără permisiunea autorităților, pe niște terenuri situate la periferia orașului.

În fața puternicei mișcări protestatare, guvernul a hotărît punerea în stare de alarmă a forțelor siguranței și poliției, căutînd, în același timp, să liniștească spiritele prin asigurări de felul celor făcute de ministrul de interne, Zujowic, cu privire la „organizarea imediată a unei anchete" și „pedepsirea exemplară a celor vinovați de excese represive".

Încordarea intervenită în legătură cu incidentul grav de la Puerto Montt trebuie situată pe fundalul nemulțumirilor mereu mai evidente față de unele aspecte ale politicii actualei formații guvernamentale nemulțumiri care și-au găsit reflectarea și în rezultatele recentelor alegeri parlamentare marcate prin regresul democrat-creștinilor și o accentuare a orientării spre stînga a corpului electoral chilian. Împreună cu sindicatele muncitorești și cu o largă arie a opiniei publice, organizațiile studențești cer guvernului (pe lîngă revendicările specifice: reforma universitară, construirea de noi universități, mai multe burse) continuarea într-un ritm mai alert a reformei agrare și a „chilenizării cuprului".

Toate aceste nemulțumiri și revendicări își pun amprenta și pe frămîntările semnalate în interiorul partidului democrat-creștin, de guvernămînt. Organizația de tineret a democrat-creștinilor a criticat vehement guvernul după incidentul sîngeros de la Puerto Montt. Măsurile disciplinare luate împotriva actualei conduceri a organizației de tineri au determinat o reacție contrară celei scontate de liderii partidului democrat-creștin. Conducătorii organizației de tineret democrat-creștin au publicat o declarație în care arată că „se consideră liberi de a acționa ca organizație independentă" și enumeră „un program de revendicări imediate ale tinerilor creștini" în fruntea cărora figurează, accelerarea reformei agrare și „o revizuire profundă" a politicii de concesionare a cuprului unor companii nord-americane, vizînd „naționalizarea totală a industriei cuprului". Pe un plan mai larg, „revolta" organizației de tineret pare să indice creșterea curentului de stînga în interiorul partidului democrat-creștin, curent care a fost, fără îndoială, impulsionat de înfrîngerea electorală suferită de democrat-creștini. Fapt este că în rîndul liderilor democrat-creștini s-au făcut auzite în ultimele săptămîni opinii în sensul reorientării politicii partidului spre stînga, spre o mai mare solicitudine și operativitate în rezolvarea marilor probleme sociale, astfel încît să fie evitate noi înfrîngeri electorale.

Între timp, incidentul de la Puerto Montt, are toate șansele să sporească dificultățile guvernului de la Santiago de Chile, punîndu-l în fața pericolului unei crize politice.

E. R.

Orientul Apropiat

● INCIDENT EGIPTEANO-ISRAELIAN ● DECLARAȚIA REPREZENTANTULUI S.U.A. LA O.N.U.

● Un comunicat militar al R.A.U. anunță că marți forțele israeliene au deschis focul asupra pozițiilor egiptene la sud de lacurile Bitter, precum și în sectorul portului Tewfik și Suezului. Purtătorul de cuvînt al R.A.U. a menționat că forțele militare egiptene au ripostat și a avut loc un duel de artilerie.

● TEL AVIV. Un purtător de cuvînt al armatei israeliene a comunicat că marți au avut loc noi schimburi de focuri între forțele israeliene și cele egiptene la sud de lacurile Bitter și în sectoarele Tewfik și Ashat, în partea sudică a Canalului de Suez. El a precizat că forțele R.A.U. au deschis focul asupra pozițiilor israeliene.

● NEW YORK. Reprezentantul permanent al S.U.A. la O.N.U., Charles Yost, a declarat că în cursul convorbirilor bilaterale ce au avut loc între reprezentanții Marii Britanii, Franței, S.U.A. și U.R.S.S. „se realizează o muncă extrem de utilă" în pregătirea unei conferințe a celor patru mari puteri consacrată situației din Orientul Apropiat. Yost a avertizat însă împotriva „unui optimism excesiv", subliniind că va trebui să treacă încă o perioadă destul de îndelungată pînă vor fi obținute rezultate de perspectivă. Ambasadorul american a lăsat să se înțeleagă că o reuniune comună a reprezentanților celor patru mari puteri la O.N.U. nu va avea loc în cursul acestei săptămîni, așa cum anunțase neoficial secretarul general al O.N.U., U Thant.

Yost a declarat că rezoluția Consiliului de Securitate de la 22 noiembrie 1967 „conține toate elementele unei reglementări juste și durabile" în Orientul Apropiat, subliniind că „toate părțile interesate trebuie să fie convinse să îndeplinească cu răspundere toate elementele acestei rezoluții". El a reafirmat poziția guvernului S.U.A. potrivit căreia nu poate exista o soluție impusă în Orientul Apropiat, cele patru mari puteri avînd datoria să contribuie la realizarea unui acord între părți „pe o cale sau alta".

PREGĂTIRI PENTRU CONSFĂTUIREA PARTIDELOR COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI

GRUPUL DE LUCRU ȘI-A ÎNCHEIAT ACTIVITATEA

MOSCOVA 18 (Agerpres). — La Moscova s-a încheiat, la 18 martie, activitatea grupului de lucru consacrată pregătirii proiectului documentului „Sarcinile luptei împotriva imperialismului, în etapa actuală și unitatea de acțiune a partidelor comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste", pentru viitoarea consfătuire internațională a partidelor comuniste și muncitorești.

Proiectul a fost transmis pentru examinare Comisiei pregătitoare a Consfătuirii partidelor comuniste și muncitorești.

pe scurt

● **TRUPE de parașutiști britanici au fost debarcate marți la St. John's (Antigua) la aproximativ 145 km depărtare de Insula Anguilla, care — precum se știe — se împotrivește dominației engleze. Unitatea de parașutiști, cu un efectiv de 210 oameni, a fost transportată la bordul a două fregate britanice staționate în apropiere de insula amintită.**

● LA PANMUNJON a avut loc o ședință a comisiei militare pentru armistițiu în Coreea, în cadrul căreia reprezentantul R.P.D. Coreene a protestat în legătură cu provocările trupelor americane în zona demilitarizată. La 15 martie, a arătat el, un grup de militari americani, pătrunzînd în zona demilitarizată, a deschis focul asupra personalului militar al R.P.D. Coreene, care a fost nevoit să recurgă la măsuri de autoapărare.

Totodată, reprezentantul R.P. D. Coreene a arătat că partea americană continuă să introducă în zona demilitarizată tehnică militară, încălcînd statutul acestei zone.

ACORD COMERCIAL CHINO-IUGOSLAV

● LA PEKIN a fost semnat un acord referitor la schimbul de mărfuri și de plăți între R.P. Chineză și R.S.F. Iugoslavia, anunță agenția Taniug. Delegația economică iugoslavă, care a făcut o vizită în R.P. Chineză de la 26 februarie, a părăsit Pekinul plecînd spre patrie.

● LA SOFIA a sosit o delegație economică din Benelux, condusă de șeful Direcției „Piețe externe" din Ministerul Comerțului Exterior al Belgiei, Rulansem. Delegația va purta convorbiri în legătură cu dezvoltarea schimbului de mărfuri dintre Bulgaria și țările Beneluxului pe anul 1969.

● LA SEDIUL O.N.U. s-a anunțat intrarea în vigoare a Convenției internaționale pentru lichidarea tuturor formelor de discriminare rasială. Convenția a fost aprobată de Adunarea Generală a O.N.U. la 21 decembrie 1965, urmînd să intre în vigoare la o lună după ratificarea ei de către 27 de țări. Pînă în prezent Convenția a fost semnată de 71 de țări și ratificată de 31 de țări.

„COSMOS-272"

● ÎN UNIUNEA Sovietică a fost lansat satelitul artificial al Pămîntului „Cosmos-272". Satelitul este destinat explorării spațiului cosmic, potrivit programului anunțat de agenția T.A.S.S.

● ZIARUL „Grama" informează că între guvernul Republicii Cuba și Frontul Național de Eliberare din Vietnamul de sud au fost stabilite relații diplomatice la rang de ambasadă. Același ziar publică știrea că ambasadorul Cubei pe lîngă Frontul Național de Eliberare din Vietnamul de sud, Raul Valdes Vivo, și-a prezentat scrisorile de acreditare președintelui Prezidiului C.C. al Frontului Național de Eliberare, Nguyen Huu Tho. Se menționează că ceremonia prezentării scrisorilor de acreditare a avut loc „undeva pe teritoriul eliberat al Vietnamului de sud" și că Raul Valdes Vivo este primul ambasador străin acreditat pe lîngă F.N.E.

● **POLIȚIA federală braziliană și-a încheiat ancheta de 19 luni asupra achiziționării ilegale de către străini a unor mari suprafețe de pămînt în statul Bahia, constatînd că majoritatea celor 7 milioane hectare au fost cumpărate de cetățeni americani. Potrivit documentelor poliției federale, citate de ziarul „Folha da Manha", în aceste achiziții ilegale sînt implicate și unele oficialități braziliene.**

● ÎNTR-UN comunicat dat publicității de Mișcarea Populară pentru Eliberarea Angolei se arată că în cursul luptelor de guerilă desfășurate în cursul lunii ianuarie au fost uciși 80 de soldați portughezi, iar alți 103 au fost răniți. Cea mai importantă acțiune întreprinsă de patrioții angolezi a avut loc în ziua de 13 ianuarie, cînd trei vehicule militare portugheze au fost distruse, iar peste 40 de militari portughezi scoși din luptă.

● LA INVITAȚIA președintelui Iosip Broz Tito, președintele Republicii Indonezia, Suharto, va face o vizită oficială în R.S.F. Iugoslavia la începutul lunii iunie, anunță agenția Taniug.

O DECLARAȚIE A PREMIERULUI CANADIAN

● **PRIMUL ministru canadian, Pierre Eliot Trudeau, a declarat în cadrul unei conferințe de presă că sistemul de rachete antibalistice aprobat de guvernul trecută de guvernul american „poate prejudicia pacea în lume". Referindu-se la faptul că două dintre locurile unde vor fi construite rampe pentru asemenea rachete se află în imediata apropiere a graniței de sud a Canadei, el a arătat că este vorba nu numai de securitatea orașelor canadiene. Guvernul canadian a arătat el, își va preciza în curînd poziția sa în legătură cu această problemă.**

● ÎNTRE 24 și 28 martie va avea loc în localitatea Accrah (Ghana) o reuniune a reprezentanților din 22 de țări, printre care și România, interesate în exploatarea peștelui în zona părții centrale a Oceanului Atlantic. Aceasta este prima întîlnire a Comitetului pentru pescuit în Oceanul Atlantic, constituit în 1967 sub egida F.A.O.

Sancțiunile împotriva R.S.A. nu-și ating obiectivul

Sesiunea unui Comitet special al O.N.U.

Comitetul Special O.N.U. însărcinat cu cercetarea politicii de apartheid a guvernului Republicii Sud-Africane s-a întrunit la New York într-o sesiune specială de două zile.

Evenimentul coincide cu împlinirea a 9 ani de la reprimarea sîngeroasă de către autoritățile R.S.A. a demonstrațiilor populației africane din Sharpeville.

Deschizînd sesiunea, președintele Comitetului, Abdul Rahim Farah (Somalia), a declarat că „guvernul sud-african a blocat toate căile de negociere cu cei care se opun regimului său rasist, și din această cauză mișcarea de eliberare consideră justificată recurgerea la lupta armată". Răspunderea primordială pentru un conflict violent, a adăugat el, va reveni guvernului Republicii Sud-Africane. Vorbitorul a subliniat că lipsa unui progres în eliminarea apartheidului decurge și din atitudinea negativă manifestată în această problemă de mai multe state occidentale membre ale O.N.U.

Elliot Zupnick, profesor de economie la Universitatea din New York, una din personalitățile americane invitate la sesiunea specială, a subliniat că atît timp cît Statele Unite, Marea Britanie, Germania occidentală și Japonia nu vor participa efectiv la sancțiunile economice împotriva Republicii Sud-Africane, aceste sancțiuni nu-și vor atinge obiectivul. El a menționat că 57 la sută din exporturi și 60 la sută din importurile sud-africane revin celor patru țări.

Note de drum

Anticul Pergam

În căutarea vestitului Pergam al antichității, itinerariul asiatic mi-a purtat pașii, de astă dată, prin strălucitorul oraș turcesc Izmir. O feerie de culori te învăluie de cum ai călcat în partea nouă a orașului, pe bulevardul larg ce șerpuiește de-a lungul cheiului. O lume întreagă, extrem de preocupată, compusă din chipurile cele mai frecvente prin asemenea locuri — hamali ponosiți alături de bărbați luxoși, îmorăcați în frac după tipicul britanic, femei tăcute, încernite sub vălul ce le acoperă deopotrivă părul și fața, alături de un soi de midinete de tip francez învăluite în mătăsuri vegetale țipătoare — se agită necontenit în jurul vaselor ancorate sub diferite pavilioane ce-și așteaptă încărcătura: tutun, stafide, smochine, ulei de măsline, piei, bumbac.

Părăsim Izmirul nu înainte de a afla că orașul reprezintă alături de Ankara și Konya, unul din importantele centre ale arhitecturii hitite. Arheologii ce au studiat împrejurimile socotesc că orașul are 5 000 de ani. Încă triburile hitite foloseau acest port ca bază pentru incursiunile lor în alte țări.

Pornim la drum într-un jeep american, capabil să înfrunte capriciile unui drum conturat pe valea Kayik ce străbate întinsul cîmpiei și ne duce, trecînd prin orășelul Soma (10 000 locuitori, dominat de ruinele unei fortărețe bizantine, a cărei populație este cuprinsă aproape în totalitate în industria țesăturilor) pînă la intrarea în actualul oraș turcesc Bergama, situat la confluența domolului rîu Selinos cu unduiosul Bakir Cay. Chiparoșii invadează cu făptura lor plăcută împrejurimile. Îi întîlnești și pe străzi, și în curți, și la marginea unor străvechi vestigii grecești, romane și osmanlîie.

Înainte de a ne apropia de trecut am încercat să sesizăm ceea ce în termeni consacrați este denumit „actualitatea". Și aceasta nu din necesități formale, ci din dorința de a descoperi într-o ipostază ori alta continuitatea a ceea ce s-ar vrea vreun meșteșug antic, ori vreo deprindere specifică acestor locuri, și aparținătoare înaintașilor. Și, spre marea noastră încîntare, am descoperit un întreg cartier de meșteșugari ce pregăteau și limpezeau kilometri întregi din vestiții pergament, și astăzi căutat în multe locuri din lume pentru tipărituri de lux, care dacă nu prin conținut, măcar prin coperți vor să-și facă loc în posteritate.

Numeroase întreprinderi ca și mici ateliere prelucrează cu multă măiestrie bumbacul, transformîndu-l în țesături pe care sînt imprimate ca un semn de recunoaștere frumoase lalele mari, policrome. Deși mai puțin plăcut olfactiv, totuși nu putem să-l scăpăm din vedere: marele cartier al tăbăcăriilor unde necontenit pătrund căruțe cu covîltir, asemănătoare celor oltenești, și de unde ies, de astădată în autocamioane cu nichelul lucios, piei prelucrate fin și din care se vor întîlni în puzderia de magazine turcești un bogat sortiment de haine și scurte de piele pentru bărbați și femei, rochii întregi, fuste, mănuși, șepci, baticuri, portofele, papuci etc.

Dar oricît de impresionantă apare zona contemporană, totuși mileniile au adus faima orașului. Pentru că nu trebuie uitat că Pergamul a fost capitala unui stat desprins din regatul macedonian al lui Lysimak, înfloritor în epoca dinastiei Attalizilor ce i-au dat însemnele unui renumit centru artistic și spiritual al lumii antice.

După transformarea regatului în provincie romană, a urmat a doua sa epocă de glorie, deși întrucîtva mai redusă.

Chiar la intrarea în oraș faci cunoștință cu un mare edificiu, cu o bazilică și cu termele așezate pe un mic afluent al rîului Selinos ce străbate prin centru amfiteatrul acoperit de superbe bolte. În imediata apropiere, resturile unui mare teatru roman distrus, de unde ai o vedere panoramică asupra orașului de astăzi. De altfel marca timpului și-o pune și pitoreasca moschee Abacilar Camisi, încadrată de falnici chiparoși, împletită în chiar perimetrul anticelor construcții romane.

Ne continuăm drumul prin orașul din secolul II î.e.n. — secolul II e.n. O piatră funerară ne ține calea: aici, la Maltepe, se află un mormînt din vremea regilor Attali, din epoca de glorie a orașului. De aici intrăm în partea de sus a străvechiului oraș trecînd printr-o poartă cu turnuri.

Cînd Pergamul și-a atins punctul culminant al înfloririi sale, biblioteca din acest oraș număra peste 200 000 de cărți și suluri de papirus. De teamă că biblioteca din Pergam ar putea umbri faima bibliotecii din Alexandria, egiptenii au interzis scoaterea din Egipt a papirusului. Locuitorii Pergamului au găsit însă în curînd o soluție. Au început să curețe de blană pielea diferitelor animale. După ce acestea se uscau erau colorate în alb, cu cretă. Acest material, numit pergament, a înlocuit papirusul.

Din aceste locuri se vede marele zid al templului lui Traian: panta terenului este susținută de postamente gigantice, iar platforma superioară se sprijină pe un șir de bolți. În centrul acestei platforme se înalță templul lui Traian și Adrian, oferite vizitatorilor, evident, doar într-o machetă; în fața ochilor. Istoria nu a păstrat decît postamentul. În spatele acestor edificii se înalță vestigiile unui ansamblu de construcții din epoca regilor Attalizi: palate, locuințe, încăperi de gardă.

Și astăzi după 2 000 de ani, vizitatorii tîrgului internațional de la Izmir se pot desfăta în Pergam, asistînd la un spectacol de dansuri populare turcești oferite în incinta faimosului teatru antic de 15 000 locuri, refăcut minuțios. Teatrul antic are o asemenea acustică încît cuvîntul rostit în șoaptă pe scenă poate fi auzit și în ultimul rînd...

CAROL ROMAN

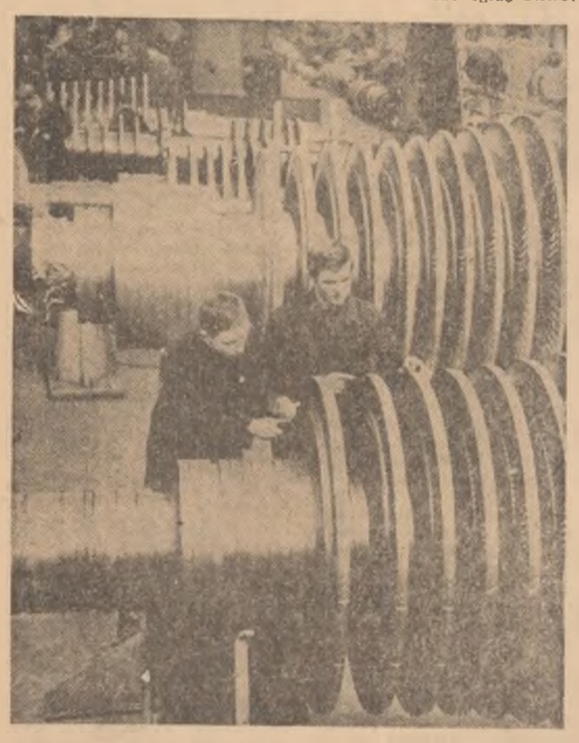

U.R.S.S. — La Uzinele mecanice din Leningrad se finisează rotoarele unor turbine

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Scînteii" 40.363